



N. 63

సంచిక ౨౮౬



ఘనమయినమందు

అమృతాంజనముడిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

(బైపజ్య
కత్నావళి
20 ఫుట)

26 : పాఠ్య, పాఠశాల,

సేవ: పది-ది | కొత్త ప్రకటన!

బల్లారి ధర్మవరం కృష్ణమాచార్యులవారి

రోష నా రాని వాటి

అను 5 దంకి మల నాటకము వెల రు 1-0-0

బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సు వారి ప్రాయశుభం.

అందును పుండ్లమందు

హామలములముందు, కలెక్టర్ల న్యాయమున కలుగు అమలుపుండ్రు, ఈ ఔషధము చాల శ్రేష్ఠమయినది. శ్రీమలకు ఉపయోగపడును. ఇంకను ఈ మందును ఉపయోగించుటకు, ప్రణయము, తీటు, గజ్జి, యిక అనేక చిర్యవ్యాధులు నివర్తియగును. బుడ్డి 1-కి 0-కి-0. తపావిధులు ప్రత్యేకము. (408) కనుపు, ఏదన్నీ పొరుగుటకు, మరచు.

భారతీయ మహామండల యాజమాన్యముక్రింద

హిందూదేశీయచిత్రకళా

పదర్శనముచిత్రకళావిజయము

1922 సం. మార్చి 12-వ తేది స్థలము కరువార లేలమందును. ప్రదర్శనమునకు పంపుపామానులన్నియు ఈదిగున చిరునామాకు ఫీబరరీలెలాఖాలోగా పంపాలెను. పదములకు ఈ చిరున చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

Mrs. Rukmini Lakshminipathi, B. A.
Joint secy. Bharata tri Maha Mandalam
Post Box No. 369, Madras

కొకినాడ డి. మునసబుకోర్టులో

O. S. 536/1919 F. P. 427/1922

చాటులు:—ది ఇండియన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ కొకినాడ.

ప్రతివాడులు:—ఆర్డర్ నీతానామూర్తి 2 ఆర్డర్ కొకినాడ రి వెంకటరత్నం వద్దరాలు సా. కొకినాడ జగన్నాథపురం.

గోదావరిజిల్లా కొకినాడ తాలూకా కొకినాడ రిజిస్ట్రారులో చేరిన కొకినాడ:ద్ద జగన్నాథపురంగ్రామములో ప్రతి వారులకు ఉన్నటువంటిన్ని యీ వారు దీక్షి కొకినాడ జిల్లా యశ్వబడిటపంటిన్ని యిప్పుడు యీ దీక్షి కొకినాడ నేలం కొబ్బెపువన్నటువంటిన్ని మ్యూనిసిపల్ డోర్ నెం 3147 రు నివేకనం అందుల నెంట్టి ఇంటికి వారుల కొలత గజములు.

1. తూర్పు గ్రయనేటు ప్లీ నుమారు X 15 లు
2. దక్షిణం ప్రతివాడుల తాలూకా నెంట్టిలోగలి నుమారు X 10 లు.
3. పడమర కలివీరీ తాలూకా స్థలం నుమారు X 15
4. ఉత్తరం రేకపల్లి లక్ష్మీపురినాం వద్దరాలు స్థలం నుమారు X 20 లు.

గడయ వారుల పుట్ట నివేకన స్థలం ఇందులో ఉన్న నెంట్టి ప్లీలు తలుపులు ద్వారా సంధములు, పండుయిటుక గోడలు ప్రైవేటు వాసాపువ్వుములు వద్దరాలు 28-8-1922 తేది కుక్ల వారం పం. 11 ఘంటలకు కొకినాడ డి.ప్రెస్ట్ర మునలు కొర్టువారియెదుట నేలంనేయబడును గనుక వలయువారు గడయ తేదీని పోజుకలయి పాడుకొనలెను.

ది 6-8-1922 సం. } దేవరకొండ సుబ్రహ్మణ్యం,
కొకినాడ } వారులతరపు ప్లీడర్.

సత్యవత్స పాఖ్యానము

శక

భోగేశ్వరమాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్యము. ఇంక శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది. పితృము కంఠనవంశమై ముద్దులు మూట గట్టి మున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము జేపట్టె భావకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపకు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0 పాఠ్యపుస్తక ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యాలయము,

నెం. 7 రంబు తెట్టిపడి, మదరాసు.

సామ్రాజ్యశాసనసభ

9 వ తేది చర్చ

అధికారవర్గమువారి బిల్లు లంగీకరింపబడుట

మారిమనువలసవిషయమున చర్చ జరుగుట

9 వ తేదిని జరిగిన సమావేశమున ప్రశ్నితైర సందర్భమున డాక్టర్ గారు గాథ ఢిల్లీలోని తేదీ హిందూ ప్రైవేట్ కాటలకు గ్రాంటుల నిర్దుటవలన ప్రయోజనము లేదని యాక్షేపించి రంగాచారి, తేదీగి అత్యురగాధు కాతేజయిక్క ప్రయోజనముల వివరించి గ్రాంటును సమర్థించి. చాటర్జీ గారు ధనాభావముచే నికను ఎత్తున మొత్త మీ య బాలసం దుకు చెందిల్లి. మిర్ అసత్ అలీగారు కల్లిక్ సర్వీసులకు సంబంధించిన రాయల్ కమిషనులో ఒక రివ్యు మహావీయలను నభ్యులుగ నియమింప వీలులేదానిని యదుగ హాయిలీగాను అట్టి యధికారము స్థాపనమున చేతిలోనే గాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి చేతులలో లేదని. అంతట ఈశ్వరశ్రీనిగారు 'కామిషన్ నొకని, గారు గారు ఈతయ నొకని, (కామిషన్ సహానీ గారు నీ కు నొక నిని, ఆ బుల్ ర హింగారు మహావీయలను, అహమ్యుగారు (కామిషన్ నొకని అయినా మునుట నన్ను కలుగుతుంటుంది మిమనునభ్యులుగ నియమింపవలెనని కోరి. కాని అభ్యులు హాయిలీగారు చెప్పిన కారణము ననుసరించి ప్రశ్నలకు తోసివేసి. యదుగా దాన్ ద్యాకదాను గారు విమోచన అనవసరమున అనెల్లి కారిజిల్లిపామ మారలేదని తెలిపి. జి. వి. పి. రైల్వేకొంట్ హెచ్చుతలనొక స్టీకరుల నింగుడులో కొనకొన అధికార సభ్యు లాక్షేపించి.

అంతరము వారివిధేయము లిలుసకు ప్లేటుకొన్ని వారు కావించిన సవరణల నొకటి రంగీకరించి. పిమ్మట వైట్ డిస్ట్ ట్రాఫిక్ బిల్లు అనెల్లిచే సవరింపబడిన రీతి సంగీకరింపబడగలనని కోరుచు సర్ హాయిలీగారు కాలభ్యవధి లేకుచే ముందు X బిల్లు సంగీకరింపవలెనని పిమ్మట కృషిచారమున దిగువిషయమున అనుమతి కొనసిన పయిన్సు 16 సం.లనుండి 18 లకు పెంచువిషయమున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల యంగీకారము ననుసరించి కాసవము నమలుజరి పెదమనియు అట్టియంగీకారము రానిచో బిల్లును మలుకరుదమనియు పలికినెనుక బిల్లంగీకరింపబడెను

మారిమనుకు కలసపోవు విషయమున గతదినమున బిల్లుపై సుంచబడిన నియమముల సంగీకరింపవలెనని కోరుచు మారి మను ఈతేదీములో నొక తాపీలంతయైన సుందరనియు, అందలి ప్రజలలో 70% కం యి భారతీయులే యనియు, అచ్చట వారికి చాల అస్తికలదనియు, 1910 వ సం. నుండియు కలస అపిచేయబడుటలే నచ్చటి సేద్యములయొ పాడైపోవుదన్న దనియు, ఇందవలన భారతీయులకే మిగుల నష్టమనియు, ప్రస్తుతము కొనసిన 1500 మంది కూలీల రాకవలన నచ్చటి భారతీయుల కూలీల గవనియు, 5 గురు గల కుటుంబమునకు కొంత యెక్కువ కూలీ యొగవబడుననియు రిండెడ్లలో తిరిగి రావచ్చునని ము, అతని స్వాతంత్ర్యమున కేమియు భంగముండదనియు, కలస యొక్క సంవర్షమునకే యనియు, నిందువలన కలసపోవు వారికి చాలభాధము కలుగుననియు ముల్లాగారు పలికిరి.

రంగాచారిగారు మారిమనులో నిట్టికి 50 వేల మంది భారతీయులు కలసనియు, కొత్తవారిరిగిన ఉన్నవారి కూలీల గవనియు, మారిమను గాయవారులందరు నైరొస్తియై యనియు, భారతీయప్రతినిధులు లేరనియు, పాథారణపుకూలీల కు 52 రూ.లు ను కొతల పప్పుకు దినమునకు 4 రూ.లు ను నంటచే నెలకు 50 రూ.లు ను గ్యారంటీచేయవలెనని కోరగా కలసి యల్ ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిననియు, ముల్లాగారు ననుసరించి యిచ్చెద మనుట లాభకరము కాదనియు, ఇట్టికి 36 రూ.లకు తగ్గు నూచన లగపకు చున్నవాయ అందుచే ప్రభుత్వమునా కొక యెంట్టు ద్వారా నిర్దుటల పరిక్ష చేయించినపుట్టనే యిట్టి కలసవిధానము సంగీకరింపవలసని సవరణ నుపపాదించిరి. గొ. శర్మగారు ముల్లాగారి వాక్యములతో శక్తిభయించు 1500 మంది యంగీకరింపకలెను ప్రమాద మేమియు సంభవించ ను, కొత్తవారుకూడ పోవారితోకలసి ఎప్పటివారి తగ్గుకుండవట్టు చేయవచ్చుననియు, కుటుంబముల విషయమున నెక్కువ జీతమునిమ్మట పితంబును పరిశ్రా మంపుకునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు తగిన కట్టుపాటు గావించుకనియు కలసమాత్రము మాత్ర మంగీకరింపుదనియు కోరిరి. కామిషన్ గారు రంగాచారి సవరణ నాక్షేపించు మారిమనులోని భారతీయుల నితి రాష్ట్రీయప్రభుత్వము లింపవలసిన కష్టముల తగ్గింపుడ

కోరు దక్షిణభారతదేశీయల శ్రీతికన్న వాగుననే యుండెను నని ప్రభుత్వమునకు నూచనల నామొదించిరి. వీరింట్లు ద్వారాకన్న కమిటీద్వారా విచారణ గావించవలెనను అన్ని హో.గారి సవరణ నుబ్రహ్మణ్యముగారితే నాక్షేపించుట నిరాకరింపబడెను. నియమప్రకటనముతోపాటు కమిటీనికూడ ఏర్పరచవలె నని యు బాగు నేయుట మంచిది కాదనియు సర్వాధికారిగారు సవరణ నుపపాదించిరి. గొ.గారు 4500 మందికూడ అతకా కము కలదనియు, కూలీల తగ్గువల. చించదారవర్తక గ్రాంట్ మూర్తులన కలిగదనియు పలికిరి. వివరములగూర్చి శర్మగారు వాగ్దానము గావించిరి. రంగాచారి సర్వాధికార్లు సవరణల వివరణకొనిరి. ముల్లాగారి యుపపాదన మంగీకరింపబడెను. సభ మునాటికి నిలిపివేయబడెను.

బొంబాయి శాసనసభ

అదాయవ్యయవత్తముపై చర్చ

ప్రచురణకొని యుండవలెను

బొంబాయి, మార్చి 12:— నేటిదినము బొంబాయి శాసనసభయందలి అదాయవ్యయవత్తముపై చర్చ ప్రారంభింపబడెను త్రివేదీగారు ప్రచురణకొనిన రిద్దు అవతలవనియు, అందువలన కేలము ధనవత్తముమాత్రము కలుగుచున్నదనియు, తిలయొగ మేమియు గోచరించలేదనియు తెల్పిరి. నేటిటగారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా నుపన్యసించుచు, ప్రజలలో గల యిపోచాలనెల్లను పరిష్కరించుటకును, ప్రభుత్వము వారి విషయము అపుడపుడు ప్రజలకు తెలుపుటకు ప్రచురణసంఘము చాల నుపయోగపడుచున్నదనియు పిమ్మట పిట్టనకు బెట్టగా ప్రచురణకొని తీసివేయవలెనను తీర్మాన మొడిపొయెను.

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

నాగపుర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు

నైట్లను గూర్చిన సవరణలను గవర్నరుజనరలు నిరాకరించుటచే యోగవాహుచకముగ కాసనసభ్యులు గొ. తెల్లార సవరణలను చర్చింపవచ్చునని కోరినను మాడ సవరణల నుపపాదించలేదు. విద్యావిషయక స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగు నటుల గవర్నరు జనరలు ప్రకర్తించెనని సభికులాక్షేపించిరి. అక్షేపకులలో నీ కీభయించు గులామ్ ముహిదీన్ గారు విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమున మహావ్యతిరేకులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొనగవలెననియుపపాదించిన సవరణసభ్యులందరచే నిరాకరింపబడెను. బిల్లుఅంతట కాసనముగ సంగీకరింపబడెను. సవరణలకు గవర్నరు జనర లనుజ్ఞనిచ్చి వాగుండెదని గొ. తెల్లారగారు అను యధిపాయము తెలిపి విశ్వవిద్యాలయ విజయమునై ఎల్లరును పాటుపడవలె ననిరి. బిల్లు సంగీకరించు నకులకు అభ్యుక్తులగు సర్ గంగాధరచిట్టి వీనుగారు సభ్యుల కభినందించిరి.

భరణపు దావా.

కలకత్తా ఫిఫ్ (సిసిడెన్సి మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో గ్రాండు హోటల్ నందు నివసించుచున్న రికోగడ్ అనునతనిపై కరణి భార్య లాంటె కోర్టులో కరడు తనకు వారమునకు 2 తోనులును కు మారుకు మూర్తిలకు తెలియక 10 పిల్లింగులును భరణమునకు వలెనని తెల్పినవాక్యమునుగూర్చి విచారణ జరుపవలసినవైనను. భార్య తనభర్త తనను 1918 వ సంవత్సరమున పెండ్లియాడి 1917 సం. కరడు కాపురము చేసి పిమ్మట వైద్యమునకే ఇండియాకేగనని తెల్పెను. భర్త భార్యతో 1915 సం. కరడు కాపురము చేసిననియు వైద్యములో చేకినవట్టుకూడ అనేక పర్యాయములు డబ్బుకంటి అతె నిండియాకు రమ్మక వామనిరా కరించెననియు తెలిపెను. మేజిస్ట్రేటు కొరములను ఒరిజనల్ కోర్టు కంపెను.

ప్రభుత్వ పకటనములు

హెచ్. టామ్మిన్సుగారు అనెల్లి సభ్యత్వమునకు, అర్ నీ మాక్స్ ముగారు ప్లేట్ కాన్స్టల్ సభ్యత్వమునకు రా. కొనగిరి. (మిన్స్ట్రీ ప్రాసీర్ కోడ్ సందర్భమున అనెల్లిలో సభ్యులుగ నియమింపబడిన సర్ మాంక్రీపుస్కో గారు తిరిగి ప్లేట్ కాన్స్టల్ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. బి.కె.ఇండియా, నీకోవారి ప్రచురముల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిరి.

గుజరాతు జాతీయవిద్యా పీఠము

శంఖుస్థాపనము

డాక్టరు ప్రభులలచంద్రరేగారి ఉపన్యాసము

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయాదర్శములు

గుజరాతువిద్యాపీఠ మారసభవన శంఖుస్థాపనముచేయుచు డాక్టరు ప్రభులలచంద్రరేగారి యువనాథ ఉపన్యాసము నీ కింద సంపుటమున ప్రచురించుచున్నాము:—

మీరు నన్ను గుజరాతు విద్యాపీఠవనముల శంఖుస్థాపనము చేయజేయునని యపారముగ గౌరవించినందులకు ప్రవక్తమనన నా హృదయపూర్వక గాఢ కృతజ్ఞతాభివందనముల తెలుపుచున్నాను. గుజరాతునకును భౌగోళికమునను నెన్నియోయోజనములదూరము గలదు. మీరును కొలదివారముల క్రింద అతిగడ చాతీయ చురమ్యునీయ విశ్వవిద్యాలయమువలెనే నన్నింత దయతో నాహ్వానించుట నేమి చేసితిరానినా నా కాకృత్య చురుచున్నది. “జూరపుకొండలు నునుపు” అని కవి వర్ణియించెను. అందుచేతనే కాబోలు మీరులు మీరు, నేను జేయుచున్న సమస్తమూత్రపునీను పెద్దజేసి, నాయెవరింత సంపూర్ణకటాక్షమును గల్గియుంటిరి. విలే మీరునుకొనినంత కేమైన నా విజ్ఞానము కొంతవడినయెడల తమింపవలెదనను.

మీరు నాయెడ నింతటి ప్రేమను గనుపరచిన యవకాశమును చూరగిని, యీ సమయమున నేను జేయునెదుర్కొనిన చురుకైనసూర్యులు, ముఖ్యముగ, ఇయ్యంతటి చురచాతీయ విద్యాలయము, జేతములోని యెవరులను జేత నేనెవరే కీడు గను జేయుట నుగూర్చి యుమాటాడెదను. యువజన శ్రీపురుషులను యుక్తతీర్తిని కీడు గనుజేయుటనుగూర్చిన విషయము నేను గ్రాహ్యమునచ్చినకాట నుండియు యోచింపుచుంటిని చెప్పగలను. అదియే నాకభిమాన వృత్తియని చెప్పవచ్చును. నేను దానిలోనినిగి నీచృత్రితీర్తినిగి కొంతవఱకు చెప్పవచ్చును. నేను నిజముగ నట్లే యుంటి నని చెప్పక తీరదు. విశ్వమునకు మనజేతముయొక్క భవిష్యత్తరేఖయను, యువజనుల విద్యాకీర్తిగర్వభతులపై నాధారపడి యున్నదని నాకు ప్రబల విశ్వాసముగలుగుట నేను గర్వపడెదను.

గాంధీ మహాత్ముడు

మీ విశ్వవిద్యాలయము, కాలకరిమిరిని బట్టి చూచిన, మొన్న మొన్నటికే కాని తత్త్వావసరమున గల్గినపరిస్థితుల బట్టియు, తదవ్యుత్తర స్థావరని బృహత్సాంధ్రదాతముల బట్టియు, ఈకొలది కాలములోనే బొందిన యభివృద్ధిని బట్టియు, బాడ యీ క్రైతవర్షలోనున్న విద్యాలయము చూచుభావమును బడయు ననినను చెప్పగలను. ఒక్కదాని మాత్రము, తదవ్యుత్తరస్థావరమును ఉన్నతాత్ములుగను గాంధీమహాత్ముడు ఈ యవ్యుత్తర సమయమున లేదేయని మాత్రమునాకు చింతించుచున్నది. మీరును అట్టి విచారము నే గలియున్నారని నాకు తెలియును. అయ్య భౌతికతీర్తి మిచట జేసెందులకు మన మంత గ నను కొనకులిననని లేదు. అయిన జేతమంతయు జేయకులిననని యెంతయో యుండుటవలన కేవలత్రియొద్దను నీ వచిత్రాశ్రమముల వాయుగ వరుండుటకు విలువలేపోయెను. నేదాయన లేకబోవుట అయిన మాహాత్మ్యమునకు కీడుదే. ఇట్టి అత్యధిక భారతమాతృ పుత్రత్వమును లోకమాతృతా బలగంగాధర లెక్క జేతమంతకు బాటినటుల “అయిన పట్టుబట్టిచేయునని స్వేచ్ఛ గనుండుటలకు గాక కారాగారములో బంధింపబడియుండల నెక్కువగ నభివృద్ధి జేందును” జాతీయస్వాతంత్ర్యమునకు సంరంధము జేయు నీకో జులలో మనము అన్నివిశ్వాసములతో గాని, హృదయదౌర్బల్యముతో గాని యుండి టిమకపడి కలితులముగానూడదు. మనము విశాఖభువనసంధములు కల్గి మనాహ్వానముగంతకు మోయగలి యుండవలయును. మనజాతీయ జీవితములో నితరకాఖుల యెదుట నే యీవిద్యాలయమునందు మనము అందమును భద్రోడుగ నుండి పరిశీలనయెడల అమృతహృద్యునకు జేతభక్తునకు హృదయానందము జేయు ఫలితములు గలుగునని నేను నిస్సంశయముగ తెప్పగలను.

గాంధీమహాత్ముడు సిద్ధుడు. మనకు కొందరకు భయానకమగు విషయములను అయిన దివ్య సేతముతో జూచెను. ఇక్కాటమునందు దేవుడును బయించి యీపురాతన హైందవ విజ్ఞానమును గ్రహించెను. పురాతనపు నుగర్వమును భారతమును, భవిష్యత్తీయోప్రభావమును భారతమును అయినకంటికి గోచరము జూచెను. అనివృద్ధిపైయం దాయనవిశ్వాసముగగెను. అదృష్టిని ప్రసరణలోకియాయావమున తెట్టుకంటితీయవాదవిజ్ఞానమాయనకుండెను. అట్టిదానిలో యీ సమర్థత ఆశ్రమముంటి. పురాతన హిందూజాతీయమునందలి భావజీవితమునను, ఆలోచనాభావమునను,

యెటును, తపోవనములందు గణకాంతియుత విజ్ఞానమును అయిన దృష్టి నాకర్షించెను. మనజేకాభ్యున్నతికి తపోవనము లుండుట యొత్తమనని అయిన విశ్వసించెను. తేనియందు విశ్వాసముగలదో అద్దానిని కార్యరూపమున నిరూపించు వరకును కాంతి యుండని వాడగుట చే, అట్టి యాదర్శములు శఫల మగుటకు యీ తపోవనమును స్థాపించెడి. ఈ పునఃజన్మ జనకార్యమువలన నెట్టి ఫలితములు గల్గునో యని భారతజేతము నిరీక్షించుచుండెను. అతనిరత గాతేడు సత్యాగ్రహోద్యమము నిజముగ మనపుటకు సరియైనదానిని కీడునొంగి తయారుజేయుచుండెను.

విలే గాంధీ మహాత్ముడు పురాతన విజ్ఞానమునందు ప్రబలవిశ్వాసము గలవాడైనను కాలపరిణామమువలన గల్గిన మార్పులను గుర్తించకపోలేదు. ప్రాచీ ప్రతీచీ విజ్ఞానములందు ప్రత్యయే చానినిచూర్చి అధునిక భారతమునకు వివిధకాఖులలో విజ్ఞాన మలవడలేయుటకు నింతకన్న పెద్దదగు విద్యాలయము ముండవలెనని ఆయన కనుగొనెను. అందులకే అహమ్మదాబాదులో నీ జాతీయవిశ్వవిద్యాలయమును ప్రతిష్ఠాపన జేసెను. స్థలము చక్కనిది కర్ణయంపలదేను. అలవకాబునందు ప్రాచీ ప్రతీచీ సంయోగమునందు ముఖ్యవిషయములు గానించుచున్నది. అర్థుల ఆశ్రమమునందలి కొంత మయములగు కాద్యలములపై, మతభావచ్ఛాయల బహుపత్ర వృత్తులపత్రక ను ఫాక్టరీజను మిల్లులను పారిశ్రామికయోగ బలగుములును తలయెత్తి కానించుచుండును. ఇవట జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము నిర్మింపబడుట యెంతయు యోక్తముగ నున్నది.

ఆయున యాదర్శము

ఈ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించినపుడు గాంధీమహాత్మునియాదర్శ మేమై యుండెను? అగుయాత్తమడు యీవిద్యాలయమును ప్రథమమున స్థాపించుచు బలికెన భావోద్దేశములగు మాటలనే యిట తెలుపుటన్న నే నెక్కువ రేమియు జేయకాలను. ఆయన యెట్టిని చెప్పెను.

“ఈ జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడుటకు ప్రోత్సాహము, సమయ క్షభారతజాతీయ దర్శములవలన గల్గినది అది హిందవుల ధర్మమును, మహాత్ముదీయుల ఇజ్జానును నొప్పించును. భారతజేతభావము ఏమాలనో అంధకారమున లడిపోవడే ఘనదర్శించి, తద్వారాజాతీయపునర్ధారణము, భారతవిజ్ఞానమును పోషించుటయు నుద్దేశింపబడెను. తేనితమలో విద్య పరిపూర్తి బొందుటకు పాశ్చాత్యోక్తాశ్రమాలకన్న, ఆసియాఖంభ జిజ్ఞాసమును జరుపుటకు తక్కువదిగి త్రోసివేయక దాని యీ విశ్వాసములను యొక్క యుద్దేశము సంక్రమింపము అట్టి, పర్షియా, పాలి, మాగధి యమూల్యవాద్యములను అదంత్యములను వెనకే జేతమునకు మూలముల మెక్కుడ మన్నదో కనుగొనవలయును. పురాతన విజ్ఞానముల నేర్చుకొనుట మాత్రమే యుద్దేశము గాదు. పురాతన సాంప్రదాయముల నాధారము జేసికొని, పిమ్మటి యావధముల సహాయముతో నూతన విజ్ఞానమును నిర్మింప నుద్దేశింపబడినది. భారతజేతము-కువచ్చి నిలిచిపోయాకట్టియు, భారతజీవితమునకు తోడైనట్టియు భారతభావములు తమలో లీనమైట్టియు వెచ్చెను విజ్ఞానముల ను మహర్షుల యును. ఈ సంయోగము స్వతే తేనితమలగుండును. అయినవలన ప్రతివిజ్ఞానకాఖును జేత్యురకాఖ ప్రత్యేకముగ నుండును. ఆమెరికాలోకలె నేదియో ఒక విజ్ఞానము అట్టికన్న విప్రసింది మిగిలిన వానిని (మింగివేయుచు సహజముగ సంయోగము లేనటులనుండదు. అందులకే యీ విశ్వవిద్యాలయమునందు విద్యార్థులు భారతమతములన్నిటిని జరుగవలెనని నిర్ణయింపబడెను. ఇందువలన హిందువులు కొర్రానువదిని నేర్చుకొనుటకును, మహాత్ముదీయులు హిందువుల కాశ్రమములలో నేమున్నదో కనుగొనుటకును అవకాశమేర్పడును. ఈ విశ్వవిద్యాలయమును జేసికొని జేర్పబడినటుడెల, కాశ్మీరముగ అస్సమిత్తులనుని ప్రత్యేకించినభావమే యందులకును కారణమగును. శంకర్మతము, హిందవీ, వర్షియా, ఉర్దూ

సంయోగమును హిందూస్థానీభాష అవసర ముండదును నేర్చుకొనవలసిందిగ జేయబడినది. స్వేచ్ఛాభావము నతము, రాజ్యాంగము చారిత్రము మూలమునగాక జేతమునకు అర్థక స్వాతంత్ర్యము నిచ్చునట్టియు అత్యగౌరవభావమును గలగ జేయునట్టియు వృత్తివిద్యకీర్తిణమువలననూడ వృద్ధిబొందును. విద్య పరివ్యాప్తమై సాధ్యమైనంతిత్వరలో జనసామాన్యముగూడ నేర్చు నుంటులజేయుటకు పట్టణములందున్నటిలోను ఉన్నతపాఠశాలలస్థాపించునీశ్వవిద్యాలయము ముద్దేంచు చున్నది. విద్య నేర్చుటకు సాధనముగ జేవభావల నుకయోగించుటవలన విద్యావ్యాప్తమునకు దోడ్పడుటయే గాక త్వరలో విద్యావంతులకును నిరక్షరకీర్తులకుండు విశేషము కలసిపోవును. జనసామాన్యమునకు పారిశ్రామికవిద్య నేర్చుటకల్లును, పారిశ్రామికజాతికి సారస్వతము నేర్చుటకల్లును, ఒకరికి డబ్బెక్కు-పుండుటయు, ఒకరికి తక్కు-పుండుటయు గాకుండ సంఘమునందు సంకల్పితి కొంత జరకు తగ్గును. ఇక్కార్యమును దలచెట్టి వారలు విజయముతో బనిజేయుటకు వలయు విశ్వాసమును, బలము ననుగ్రహించుటకు భగవంతుని ప్రార్థించెదముగాక!”

ఒక మోచ్చరిక

ఈ మోక్షరమకు మాటలందు తెలుపుబడిన యాదర్శములకన్న ధీరతరము తెట్టియు, విశాలతరభావములనున్న యూహించి విశ్వవిద్యాలయమున కొసంగుట దుర్లభ మనవచ్చును. ఈ దారహృదయములగు జేత్యుర బాటలవారుగూడ యిం దాక్షేపకవిషయము నేచియు గానరారు. ఈవిశ్వవిద్యాలయము యీ అదర్శమును విడువకుండ నుండునెడల, జేతమునకు మహాభాగ్యుని చెప్పవచ్చును. ఈఅదర్శములు శఫలమగుగాక యని నా అంతఃకరణసాక్షిగ బల్యము న్నాను. విలే నాకును కొన్నిభయములు గలవు. ఇట్టి సంస్థలు యొక్కడ ప్రారంభమాయెనో అక్కడనే యెదుగుబాడును లేక నిలచియుండుట ప్రతిజేతమందును, ముఖ్యముగ నీ జేతములో సర్వసామాన్య మాయెను. పుష్పము తరుణము రాగానే వికసించివరి మళమును వెదజిమ్మికాలక మేణ యెండిరేకులు రాలి కళకాంతులు లేకుండబోవును. ప్రథమ మార్గాదర్శకుల నావరించినగొప్పగొప్పముడేము లన్నియును శుష్కసిద్ధాంత ముల గును భావముపోయి, అస్థిపంజరము, మాత్రము నిలచియుండును. ఈజవాకారము అకర్షణముగ నుండవచ్చును. తథాబ్దుము లెన్నియోగియుండునలన పవిత్రమైనది గావచ్చును. కాని అది ప్రాణములేనిది ఒట్టిమొద్దు. జేతముయొక్క మాంసరసీకమగు నెముకలకు ప్రాణమును పోయకాలదు. ఆవిద్యాలయమునకు ఒక మహాత్మ్యక్రియొక్క యోగమున్నయెడల ఆయనయే దానికి చిన్నామగును. దైతరమగును. ఆయనందకును పూజించును. అక్కడి మాహాత్మ్యమెక్కడైన కొలదియు అపాయ మెక్కుడు గలదు. ఆయన యొక్కస్తో, బుద్ధిశో, మహర్షిశో, గాంధీయో ఆయున యెడల, ఆయన ఒక సిద్ధాంతము, కిరీతము, అవతార మగును. ఇచ్చుక చెప్పింటుల “ఆవిద్యాలయము ఆ పూరుపుని భావించును. ఇది ఆ పురుషునకు చాల గొప్పమైన విషయమేయగును. కాని అందువలన అయిన మీదనే దృష్టి యెక్కువ నిలచి, విద్యాలయము నాకేరంది, అభివృద్ధి లేక గలిచును.

స్వాతంత్ర్యమే ఆదర్శము

ఈ అపాయముల నూహించి యేమేమో అల్లుచున్నానని నామిత్రు లివట భావించు చుండవచ్చును. కాని మిత్రులారా, నీనీవాక్యములను నిజముగ చెప్పవలెననియే చెప్పుచున్నాను. మనజేతములోనే యెన్నెన్నియో విద్యాలయములు ముందు అభివృద్ధి జేయుటల గానించి, అట్టి జేమయము లేక నిలచియుండెను. ఎన్నెన్నియో ప్రాణదాతకుములగు విశుద్ధ నిర్మలాంభ ప్రసంగములు, వ్యక్తిస్తోత్రములను యెదురుగాలోని కిరచ్చి యెండిపోయెను అట్టి అపాయమున్నదని తోచినపుడెల్ల హెచ్చరిక జేయునెయ్యందును. ఇదివరలో దెల్పినటుల విజ్ఞానములనునకు, స్వాతంత్ర్యమే అదర్శముగ నుండవలయును గాని, మూఢభక్తి యుండరాదు. ఇచ్చును జెప్పిన ముక్కులను మనహృదయ స్థలకములందు లిఖించుకొని యుండవలయును. “పురుషుడుగ నుండదలచినవాడు స్వతంత్రుడుగ నుండవలయును.”

పరివర్తనము వలనిభయము

విద్యాలయమును గలిపితేయుట కొక మహావ్యక్తి లేకున్నను, అది విప్రసింది యుపయోగపడకుండ జేయుటకొక్కొక్కడకు కొన్నివిద్యమభావములు కారణములక్రములుగ నుండవచ్చును. హెచ్చుతక్కు స్వేచ్ఛను పంపించుటల యిని యేగాతీమత, విశ్వేషములో జేతభక్తి మత, పాతమో గావచ్చును ఎన్నెన్నుండియో పరాధీలుగ నుండి జాతీయప్రయోగములను గల్గిన భారతమునకునెట్టి నీడైనను అది

ఎల్లప్పుడు మొలకలు పెట్టుచుండుట, సజ్జనుకొనుట, ఆం
దోళన మొనర్చుచుండుట చాల న్యూనకార్యములు. చిన్న బడి
పిల్లవానివలె రోగున మొనర్చుచు, అల్పరక్షణము చుండుటకంటె

మనమే మనయోగ్యతలను లోపములను తొలగించుకొని అభివృద్ధిపండుట కందుకు ప్రయత్నింపరాదు? జాతులతమంతటామే యభివృద్ధికిచ్చెను స్వజాతము కష్టపడి సంపాదించవలసిన కష్టపు కష్టపడి సంపాదించిన నే దానికి విలువయుండును. అవి దానముగ నొసఁబడినయెడల విలువయుండకాలదు. మనజాతునిక పారిశ్రామిక ఉద్యోగములలో ఆత్మవిశ్వాసమున కొకవిన్నాము. మనవిద్యార్థివృద్ధి మనమే గావించుకొనవలె నను యద్యయము మరల చిన్నాము. ప్రభుత్వసహాయములేయే, ఈ ప్రయత్నములు చేయుయొక్క ఆకర్షకతలు దీర్చుననిగాని ఈవిషయమున ప్రభుత్వమున కెట్టి బాధ్యతయునులేదని (బెంగాలునందు కృత ముగింపఁజెప్పించిన రాజకీయజ్ఞులు దలచినవిధమున) గాని నాయభిప్రాయముగాదు. ఈ ప్రయత్నములందు మందుకు జనుట యనగర్వరహితవాద్యధ్యయన ముందుకుజనుటయని నాత. పు. భగవద్గీతయందుగూడ నిజే దెఱపబడెను. “స్వప్రయత్నధర్మస్యత్రాయతే మహతోభయోః”

జాతీయ పాఠశాలల భావిస్థితి

మన జేతమునందు జాతీయవిద్యా ప్రయత్నములు పారంభింపబడి నప్పటి నుండియు నేను ఈ యద్యయమునందు పాల్గొనుచున్నాను. స్వదేశీయద్యయము కాలమున (పారంభింపబడి బెంగాలు జాతీయవిద్యా పాలక సంఘమునందు సభ్యుడనను. ప్రస్తుత జాతీయవిద్యయ ఫలితముగ ననేక ప్రదేశములందు బయలుదేరుచున్న జాతీయ పాఠశాలలను చూచుట నేను దీర్చించుచుంటిని సామాన్యముగ మన మభివృద్ధియంత యభివృద్ధి నీతీయందని తని విషయము సత్యమే. పరిపాలనము సరిగలే పోవుటయు, మంచి యాదర్శముల లోపమును ఇందుకు కారణము గానవచ్చును. ఈ పాఠశాలల, ప్రభుత్వ పాఠశాలల ప్రతి విలువయుగనే యుండి, నూతన పథమును ద్రోక్కక, జాతీయప్రయత్నము దీర్చుటకు పోయిన యెడల నిది జీవించుటకు అట్టిని జీవించుట కర్హత లేదు. కాని మీని సరిగ పరిపాలించిన నడవిన యెడల చాల యభివృద్ధి కనవచ్చును. వీరికి రిర పాఠశాలలకు, ప్రభుత్వ అధికార శృంఖలలులేవు. సరిగ పరిపాలించిన యెడల జాతీయప్రయత్నము దీర్చుటకగును. అందుచే కష్టము జీవించి తీరును.

ఈ పాఠశాల లెంత చిన్నవైనను నేను జూచిన కొన్ని పాఠశాలలందు స్వాతంత్ర్యవాదావరణమున, వినుకు పుట్టించు సామాన్య విధానకారా గారములనుండి బయటబడితిమను సంతోషమును, నూతన పథమును ద్రోక్కి నూతన జీవితోద్వేగముల నేర్చుచు కొనవలెనను నుత్సాహమును గాన్పించెను. గాంధీజీ హత్యదోషిని దెలిసిన విదేశీయపరిపాలన, “జీవితోద్వేగములు” కి యబడిన ఆ సత్యపు విలువలు ఈ రెండును ప్రభుత్వ పాఠశాలలందు దివి ముఖ్యలోపములు.” అను వాక్యముయొక్క యాధార్థ్యము బోధపడెను. జాతీయ పాఠశాలలందలి విద్యార్థులు తామంత కరమను ఎక్కిరచ్చిన బోటును తగులుజెట్టిరి. ఇక వారు వెనుకకు బోకాలరు. మెల్లినపరువుల ప్రభుత్వోద్వేగముల ఆకాశకిరణము. అందుచే మీరు నూతన జీవితోద్వేగముల నిర్మించుకొనవలెక, వారు ఆత్మకీర్తివైనే ఆధారపడియుండవలెను. కమలుద్ధిబలమును పయోగించుకొనియే తమ ఆచారమును సంపాదింపకొనవలెను. ఉత్తమ పురుషులగు కిడియే మార్గము. అందుచే దృష్టి పథమంతయు మారెను. వారి నైతికబలము అధికమయ్యెను. జాతీయ పాఠశాలలందలి విద్యార్థులు, సంతోషముతోడను, ఆరోగ్యముతోడను, ఎట్టి కార్యనిర్వహణమునకైన సిద్ధముగ నుండినట్లు నాకు గాన్పించును. మీరు కత్తియున్నంత కర కష్టముని లొంగరు.

మన బాధ్యత

మనవైకల బాధ్యత యత్యధికము. ఈయనకులు ప్రపంచమునందు తెలివి స్వాతంత్ర్యములు గలిగి స్వయంసాహాయ్యమునై నాధారపడి యుండగలట్లు వారికి తగిన శిక్షణ మొనగవలెను ఈమాత్రము చేయలేనున్న మనమందు వెనుకపడిన సప్తమధికముగ గలుగును. యావత్స్వాతంత్ర్యము చిరకాలము నిలువనది గాదు. వాగ్దానములతోను తుమావలలతోను కాలము పుచ్చునందు విద్యార్థి బృందమునకు వినుకు జనించి వెనుకటి గోరణికి తిరుగవలసి కనవచ్చును. వారికి ఆత్మ విశ్వాసము నశించును. తమ వాక్యములందును లేమజాతియందును విశ్వాసము నశించును. ఎట్టివిషయము గలిగిన ప్రపంచములో ప్రతివానికిని అందులో ముఖ్యముగ కట్టబాసిక ఆకయేతనాధారము. ఆకయే వాని ప్రాణమును కాపాడును. బలమునొసగును. అట్టియాకయేగిన పిచ్చుట మిగులునదేమి? వారువరల వెనుకటి ప్రాతఃపథములకు బోవుచు పిచ్చులలోనున్న జాతు నాస్తిక యువకులతో మీరు కలసియుండురు. అప్పుడు వారిని మాయంపును కంటికి దెప్పివెనుక? ఈభూర పరిణామమును మీరు మనకష్టము తప్పించవలయును.

కనుక వారిని సరియైనమార్గమున నడుపవలెక. మన ప్రస్తుతావసరములకు దగిలెట్టి సక్రమముగ విద్యనెచ్చువలెను. అట్టివి

ధానమునకు స్వయం సహాయము స్వయం శిక్షణము, నిగ్రహము, నిరాదంబర జీవనము, సచ్చింత, బ్రహ్మనిర్వాణమును నందు నిర్మలముగ ప్రవర్తనము, మున్నగు వాని ప్రోత్సాహములతోడను విజ్ఞాన భాగమునందు దృష్టివంతయు చేతమునకు నేపథ్యము వలె నను నిర్మలముగ నాశను, ఉత్సాహమును విద్యార్థులకుండు పోషించుటయు, అంతులకై ప్రాచ్యఖండ యుత్సాహములకు దాయములతోపాటు పాశ్చాత్యపు వానిలో నుత్సాహమున వానిని చేర్చుటయు, జేతముయొక్క చరిత్ర తత్వజ్ఞానము, నా బిరుదులకు ముఖ్యస్థానము నొసగుటయు, అదర్శముగ నుండవలెను.

సాంకేతికవిద్య

ఇంతకాలము నుండి కేవలము సారస్వత విద్యయే మన కలపబడుచుండెను. ఇట్టి సారస్వతవిద్యయొక్క విలువను నేనెరుంగకపోలేదు కాని కేవలము సారస్వతవిద్యనే నేర్చుకొనుటచే, పాఠశాలను ఏకరువు బెట్టుటకును, కలమును కాగిలెమై నుండి తీయు ఎడలెగడంద (వాయుబటను మాత్రమే మనము కనుగొని సంపాదింపకొనుటచే, మనమింకెందులకును అర్హత సంపాదించుకొనజాలకంటెమి పారిశ్రామిక సాంకేతిక విద్యారీతము చేతమునకు నేడత్యవసరములుగ నున్నవి. మనము పాశ్చాత్యుల యొద్ద నేర్చుకొనవలె ననునెగ మనకక్కరలేదు. ఇంతమాత్రమున మన జాతీయకారమునకు లోటు గలుగన దేమయ్యలేదు. సాంకేతిక శాస్త్రము అంతర్జాతీయము. భారతమునకు సాంకేతిక శాస్త్రము క్రొత్తయ్యగాదు. భారతమునందు కవిత్వ తత్వ శాస్త్రములు దప్ప వరకవిజ్ఞానశాస్త్రము లేకుండె కనుక యపరామము. లోహిత, మగప్రాంతాన్నియులే పాశ్చాత్య జేతములు గ్రహించెను. మనము వెనుకటి కీర్తి మరల ప్రతిష్ఠించుకొనవలసి యున్నది. మనము కాలానుకూలముగ శిక్షణలసి యుండును. ఇంటింటికి వెల్లి “భారతీయ,” అని యవమానపరపించుకొనవలెను. విద్యార్థి బృందమునకు తగిన శిక్షణము నొసగి, స్వతంత్రముగ జీవించుటకును, వారిని నడపటకును భారము. అట్లగుంట్ల అభివృద్ధి జెందుటకు మిజాంబాయి రాజధాని అన్నివిధముల తగియున్నదని “పిన్న సతీయోక్తి” కాబాలదు. వాంఛియునందు నేయే జీవనోపాధిగ నెంచవలెనున్నది. కాని బొంబాయి రాజధానియందు దట్టుగాక, చాళుక్యమునున్న సువర్ణతీరజీవనోపాధులయందు బ్రవేశించుటకు తగిన యాశ్రయములు గలవు. ఈ కారణముల కలన బెంగాలునందుకన్న బొంబాయియందు, ఇట్టి పథములచే నెలకొల్పబడి జాతీయ విద్యావీర్యము అభివృద్ధి జెందుట కష్టమయినకాకయును గలవని నేను నిస్సంశయముగ బహుమన్నాను ఇక్కడబాంకరాక వారి కేంద్రమును కొనుగది శిక్షణయు విద్యయుకాని కట్టుబిట్టు గుర్తు కాదు. వినుకు పుట్టించు పుస్తకము చేకరువు పెట్టు దిన క్రమాకలి పోయి విద్యార్థులకు వికల స్వభావముగల విధాన ముండుటచే అభివృద్ధి సర్వరమును, సంపూర్ణముగన కన్పించును. విద్యార్థులకు నందల కొలది వారంతటవారే యుత్సాహముతో బ్రవేశించును. కాని, దురదృష్టవశమున, బెంగాలు జేతవిధానమున్నది. బెంగాలు అభివృద్ధి చెందరలెనన్న బొంబాయి ప్రోత్సాహమునకు ననుగుణవలె నని నేను దృఢముగ చెప్పగలను. కనుక నేను నైన చెప్పినట్లు మనము సాంకేతిక పారిశ్రామిక శాఖలయందు దెప్పక క్రద్ధ పుచ్చుకొని ప్రపంచములోని యితరజేతములకు వెనుక బడకుండు లాగున నుండవలెను. ఆక్రద్ధ జీవించితిమా మనము పంచెమునం దోడిపోవుట నిక్కము.

శ్రీ విద్య

నేను ముఖ్యముగ మీరు తెలుప నెంచిన యంశములలో శ్రీవిద్య ముంకటి. అస్పృశ్యత యందువలెనే శ్రీవిద్యార్థి వృద్ధియందును మన సాంఘిక కార్యమే యద్భుతమయ్యుండు లకు చింతించువాను. మన జాతీయవాదుల లీమయమై తగినంత క్రద్ధ పుచ్చుకొనవచ్చును. గత కాలదినంతయులలో, జాతీయ విద్యార్థివృద్ధికి యెన్నియో మాయలు కావించబడెను. అందొక్కదానియందు నేను మనబాలికల విద్యకై నైతిక యోచనలు చేయలేదని తెలిపి, అతిశయోక్తి కాదని నేను రలంతును. ఇంకెవరికీలకట్లా ఆకాశమునడచు. ప్రాథమిక విద్యయందు రిలెనే శ్రీవిద్యయందును జేతముల ప్రయత్నములు ఇంకను దృఢముగ నుండినగాని ఫలితము గన్పించకాలదు. మనశ్రీలు గుమాస్తాలు చేరు, మన భావిసంకల్ప నిర్వాకల వారినిబలతే యగుటచే వారి మనస్సులయందు జేత భక్తి ప్రావీణ్యములగు నభిప్రాయములను పూరించుటయెడల, కలిగడి ఫలము అచ్చువచ్చెను. జేతాభివృద్ధి యంతయు తల్లులనుబట్టి యుండును. ఇది యుండరకును తెలిసిన యంతేమో, కావున నింత కన్న నికటికరింప నవసరములేదు. జాతీయం దొకభాగము సరి పూర్ణముగ వెలుగడియుండ, అభివృద్ధి కన్పించుట ముత్తరమని చెప్పవలెనునా?

జేతావర్తితము

మన కార్యనిర్వాహణములందెల్ల జేతావర్తితము తావులే కుండుట చింత్యము. ఇతరగాన్వీయము బెట్టున్న కో నాకు తెలియదుగాని బెంగాలు మాత్రము మిక్కిలి దుఃస్థితియందున్నది. ఏల, ఈవిద్యార్థులకు భారతదేశమున కంతకైన సహాయములేమి? మన విద్యవిద్యాలకు ద్వారములు వెలుపలబోవు యువకులతో నూటికి తొంబదియంది దిర్బలకారణముగ నుండును. కలకత్తా విద్యవిద్యాలయ యాజమాన్యమున విద్యార్థుల యారోగ్యమును కరికిలించుటయైనది ప్రతి మాత్సర్యమునోకొని విద్యార్థియైన ను సుపూర్ణారోగ్యమున నుండిలేదని చెప్పిన మాకే యాశ్చర్యము గలుగక లేవును. చెడుదంతములు, దృష్టిలోపము, అజీర్ణము, రక్తహీనత, ఇవి సామాన్యవాధులుగ నున్నవి. ఇట్టి సాధకసామగ్రితో దృఢతయగును బాతి నిర్మలముగ బెట్టుకొనుచున్నందున ఒక జంతువు దృఢకాయుడను మనుష్యముగ నుండుటకు పూర్వము దృఢతగు జంతువు నుండుట అవసరము. కనుక నే మన పూర్వము “కేరీమాద్యంఖలు భర్తసాధన” మని యనిరి. భర్తమునకు మంచి యారోగ్యము ప్రథమ సోపానము. ఈ జేతావర్తితము బ్రహ్మచర్యాశ్రమముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యములలో నొకటి మన యారోగ్యమును మగఁజేయిని మరల సంపాదించుకొని పాపము జాతిగ నిలువబడితిమేని మన సా. ఫిర రాజకీయ జర్మి యనగలము. అర్థాశ్రమ పుష్కలముగను. దృఢకాయుడగు యుగోపము నీట తనము మనకు సహజమగు దుష్ట. కేరీముతో కన్పించును. ఈభేదము సామాన్య మగుచున్నది. ఒక యుగోపమును మన చెలకత్తె రట్టి తన్ను లాగి బ్రెలుబడిలోనుండి త్రోసేసేసేపుకు మన శిశువండుకొని ఆయనమానము సహించవలసినవచ్చును. తనదంతం దుష్టులు ప్రతి క్రియలను జెనకుకొందును. వారాధిత్యలలోమనమువిలపించును. ఈవిషయము నాకు గుర్పించినపుడు, భయానకముగ నుండును. ఒక్క కాలూరిగాని, ఒక పెనాటిగాని యుగోపమునచే పరిధివింపబడి టు నేను ఇప్పుటికి కనిపించుచున్న యుగోపములకు సామానములు. కీ తాత గ్రహమున జీవించుచున్న ముగ ప్రత్యక్షముగ నొక దెప్పించుచున్న యుగోపము. గాదు మానవు డెంద్రుడు సంపాదించును, గర్భవతున; పిటికెతమున కెంతకైన యనబాధము గలుగును ఆరోగ్యము. లీననదృఢకాయుల మెట్టువగుచుమో, అప్పుడు స్వకార్యము సకముభాగము వచ్చిపట్టెయని నేను తలంచుకొ. పోషణజీవు జేతావర్తితము వలన ఆరోగ్యము గలుగును. ఆరోగ్యము వలన ప్రాస్థానముల జాతీయైతిని. ఆనందము, ఉత్సాహము, శత ఆశ్చర్యము పోయినవి. ముప్రకర్ష ఆరోగ్యశాస్త్ర కత్తె యును సర్వ ప్రదేహ (బెల్లు భారతీయలను గూర్చి తానుకాసిన పుస్త మునందెట్లు పొందుపరచెను.

“భారతమును మాయచాటి గాల్గొన్న, నిత్యానానులతో నున్నట్లు కన్పించును. ప్రజాసామాన్య మింకను యభిరసమును నింపును. సన్నగను, క్షణకాయముగ నుండును. కేవలము జీవనముకై తన్నుకులాడు చున్నట్లుండురు.”

సర్ మైకలు కాడరు ఒక యవభాగమును నొసంగుచు బెంగాలీలను గూర్చి తనకుతోచిన యభిప్రాయములను కొన్నిటిని యవదనాంజెను. బెంగాలీలు చిలువజుట్టిదో ముఱుంగరని ఆతడుపలికెను. ఈ సామ్యము జేతమునకంతకును అన్యాయమనని నాకొక చిలువజుట్టు ఆనందము, ఉత్సాహము, జేతమునకంతకై వెట్టి పోయినది ప్రస్తుతకాలాన్నిక భావమునకి మిక్కిలి ఒకంక ప్రథముగనన్నది. విజాతీయముగ ప్రభుత్వమును నిందిండుటతో మనబాధ్యత ముగియదు. మనజాతీయమయి చున్నది. మనకార్య భారమధికముగ నున్నది. మనస్వగ్ధువామును చక్కబెట్టుకొని యాత్మ సంరక్షణము గావించుకొన వలయును. కనుక మన విద్య విద్యాలయములు ఈజేతా సాధకమును తమ విధానమునందు మొదటి యంశముగ నుంచుకొన వలయును. విద్యార్థులు వ్యాధిమయులందును, ఆలంబించుచు పాల్గొనునట్లుల కారణాల పాఠశాలల అధికారులు ప్రోత్సహించవలెను. ప్రయాణములందు, పోటీలందు, విద్యార్థులను తేల్చి చుండవలెను. క్రమవిధానము నైతికతయుయొక్క అధికతను గూర్చి ప్రత్యేకింప నవసరములేదు. కనుక భారతదేశమున బాల భటోద్ధయము నెలకొని నందులకు నేను సంతసించుచున్నాను. ఈయద్యయము, బాంబయ సక్రమముగ శిక్షణము మొనగవచ్చునని నేను నిశ్చయముగ ముగించుచున్నాను. కనుక నేను యుగోప్రాంతి పరిమయనైతిక కొనకగిన ఆంకముల కొన్నిటిని పు. ఈజాతీయ విద్యవిద్యాలయము ప్రతి క్షణికి సంపూర్ణ విశాసముగ కావించి పుచ్చుచున్నాను. శ్రీదానియొద్దే ను నెఱచెను.

మిత్రులారా నేను దీర్ఘో వ్యాధి ము. వినుకొనలేను. దేశభక్తి, హిందూవ సామ్యమును అర్థము చేసుకొని నిగూర్చి సంపూర్ణముగ వాయానిముగ నున్నాను. దీర్ఘో యుటిని మీరు తెలియును. నేను నడవనకు చెప్పి రట్టి మరల నిప్పుడును చెప్తున్నాను. నువ్వందు వినుకొనకు. నేను మీకొకరై నిర్ణయించిన బటనును గుర్తుగను, ని జాతకరొంకక తొందరచేయక ఆనుగ్రహించుచునా?

అట్టి నియోజకముల నొనర్చుటకుండు పట్టుదగలవార, అట్టి నియోజకముల నొనర్చుటకుండు పట్టుదగలవార, అట్టి నియోజకముల నొనర్చుటకుండు పట్టుదగలవార,

ఈ పరిగణించలేని రామయ్య పంతులుగారు సకల సుఖా
దిందిరి. ఈయన నియోజకములందు అధ్యక్షులుగా కీర్తి సా
మర్థ్యములనే గనుపొందెను. రాష్ట్రీయ కర్మ ప్రాతినిధ్యములకు
ఆ పర్వములవారును అంతరంగ సృష్టకర్తలను వారునునుండ
ప్రాతినిధ్యమును గోరెదరనియు దేశమంతయు సంతోషలహము
లకు లోనగుననియును పంతులు గారు నడిచిరి.

అబ్దులుకాశీము గారు

ప్రజాపానన బలపరిచి, అన్ని విధములవారిని
సమాన స్థాన మొనగక పోయినయెడల బాతీయాభివృద్ధి పొంద
జాలదు. స్వ. జ్యోతిషమున, లక్ష్మీ యుద్ధంబడిక యే ప్రథమ
మెట్టు ఈ యుద్ధంబడిక తేలియెడల మాంటానూ
సంస్కరణలు ఆంధ్రవంశమెట్టివి ఏ సంఘముయొక్క గాని
బలము, సంఘముయొక్క దనఁబట్టి విద్య, భవము, దేశీయపరి
పాలనయు దాసంఘముయొక్క ప్రాతినిధ్యములయై యాధార
పడియుండును. అధ్యక్షులయొక్క సామర్థ్యమునకు ప్రథమస్థానము
నొసంగెనుగాక తీర్మానమున కెట్టి జ్యోతిషమునను నంతరాలదు
సామర్థ్యమొక్కటియే గణనీయమైయెడల, ప్రభుత్వకాఖలందు
అధిక చేతనముల నొసగి యూరపీయనులనే నియమింపవచ్చును.

సర్దారు గజన్ సింగుగారు

సిక్కు సంఘమున తీర్మానమును బలపరచెను. కిక్కు
ల 80 వర్తకముల పూర్వమునకు పంజాబరాష్ట్రపాలకులకు
నుండిరి. అట్టి సంఘమువారు తక్కువనీతియూ దుండ సంగీరింప
రు. లక్ష్మీ యుద్ధంబడిక యందు కిక్కులకు భాగములేదు. భార
తీయ రాజకీయజ్ఞులు తమ సహజతంత్రతో స్వల్పసంఖ్యాకుల
ప్రభుత్వము వలననుండునని నమ్ముచున్నాను.

సభవారంతట ఫలపరమునకు లేదిది.

ఫలహారానింతరము

దేవప్రసాదసర్వాధికారి గారు

ఫలహారానంతరము సభవారు తిరిగి సమావేశమైరి. దేవప్ర
సాద సర్వాధికారిగా పట్టునడిచిరి. సంఘమున విభేదము లుండి
తీరను. వానినింగీరింప నలేను. అధ్యక్షులయొక్క సామర్థ్యమునే
ప్రథమగణనీయముగ నెంచవలెనని ఆంధ్రమున నంగీరించిరి.
భారతీయుల పరమ సర్వ బుధి నయు వ్యా
కములందన్ని రాష్ట్రములవారికిని అన్ని
వర్ణములవారిని వ్యాజ్యము భాగముండవలెనని అందరు నంగీ
రించిరి. కాని మొదటి ప్రతిపాదనము చాలవికాలముగ నున్నది
అందుచే ఆ తీర్మానమున నీక్రిందిసరణను గ్రహింపవలెనని
కోరుచున్నాను. భారత ప్రభుత్వమువారి ఆధికారముననున్న
యద్యోగకాఖలందు క్రొత్తవారిని నియమించునపుడు అట్టికాఖ
లో ఏ ఒక్క వర్ణముయొక్క గాని రాష్ట్రము యొక్క గా
ని ప్రతినిధులు వ్యూహమైనదానికంటె అధికముగ నుండవలె
జానుటకు ప్రభుత్వమువారు చర్యదీనికొనవలెను.

వి. హుస్సేనుగారు

వర్ణప్రాతినిధ్యము చాలామందియారము. దీనినింగీరించి
నవివక్షలగుండు. ప్రభుత్వమువారుయద్యోగకాఖలనుభవించి, తమ
కబడియున్న వర్ణములవారు ఆగవర్ణములవారితో కలిసికొను
స్థితికివచ్చుటకు చర్యపాదము లొనర్పవలెను. భారతదేశము ఇట్టి
స్థితికివచ్చెను. అందుచేటి కర్మ భేదమును వదిలివేయవచ్చును.

సర్ మూలము మొయిలీ

చీవాట్లుపెట్టుట

ఈ అంకితలహములను వారును గూర్చినవలె నని
యొందిరి. (వినుదు, వినుదు) కాని సభవారు దీని నంగీరించిన
యెడల ప్రభుత్వము వారు దీని సమయలో పెట్టవలెననివచ్చును.
అందుచే దీనిసమయలో పెట్టుట ఆపాధ్యుని దెలుపుటలేన
కలసికొన్న ప్రభుత్వవిధానముననున్నందు సమయమునందుంటె
నూడ, నీచర్మ సభ్యులయందలికోర్కెయము గలిగించెనటకు
నర్త్యము. (నర్త్య) ఇదివరకెట్టి సూత్రమువైననో చర్చనీగింపవచ్చును
ప్రభుత్వవిధానమును దెలిపితిని. సభ్యులపైదు దానింగీరించిరి
ప్రభుత్వమువారు తమయద్యోగకాఖలను-అన్న తోద్యోగములను
సామాన్యతాఖ్యములను ఏక సంఘమువారిచేతను అధికముగ
వాక్యమింపవలెను కంగీరింపరని అప్పుడు దెలిపితిని. ఈ తీర్మా
నముంగీరింపబడిన యెడల, ప్రభుత్వమువారు దీనినొక నిబంధనగ
జేసి ఆపరణయందు పెట్ట సాధ్యము గాదు. హిందూసంఘమునందు,
బ్రాహ్మణులు, ఇతర బ్రాహ్మణులను, రాజపుత్రులు ఆచారాల
ఉపసంఘములు గలవు అదేవిధముగ మహమ్మదీయులందు పతా
నులు, తాముమొదట పతానుల మనియు తరువాత మహమ్మ
దీయుల మనియు భావించును. ప్రభుత్వోద్యోగకాఖలందు జేర్చు
కొనుటలోకర్మచతురగాని, రాష్ట్రీయచతురగాని, భాషాచతుర
గానివిధములను ఆపాధ్యమునంగీరింపవలెనని మదరాసు ప్రభుత్వమువారిసర్వ
లరుజిటిపాద్ర లదు ప్రమామను. రుమగూరి తొట్ట ప్రాతినిధ్య
సూత్రమునఅమలులో పెట్టవలసియున్నట్లు అందుగలదు. ఈ తీర్మా

మదరాసు శాసనసభ

నేటి కార్యక్రమము

మార్చి 12 - శాసనసభ యాయుదయము 11 గంటలకు
సమావేశమయ్యెను. మా. సర్. బి. రాజగోపాలాచార్యులుగా
రంగారాధిపత్యము నొసంగిరి. ప్రేక్షకుల గ్యాలరీలన్నియు
భారీగానుండెను. సభ్యులను సుమారుగా ముప్పది మంది
మాత్రమే హాజరయిన నుండిరి.

ఎస్. ఆర్. ఎం. వెల్మెట్టెట్టిగారు నూతనముగ నెన్ను
కొనబడియుండుటచే ప్రభుత్వ క్రితజ్ఞులైన కౌన్సిల్ ఫలమునందు
మాట్టండిరి.

పిమ్మట ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు పరిశ్రమల ప్రభుత్వచర్య
యచట్టము గర్వనీయ జరల్ ఆమోదమును మార్చి 1, 1928
కాదు బడె వెని అధ్యక్షుడు తెలిపెను.

మొట్టు సాధ్యమనో కాదు దెలియుటలేదు (సిగ్గునీగ్గు) ఏదో
ఒకవిధముగ వారాష్ట్రమువారు తమ రాష్ట్రమునమూలము దాని
సాగించివీలండ న వచ్చును. కాని భారత ప్రభుత్వ
మువారి సందర్భమున మాత్రం వివాదాత్మకము నమయలో పెట్టుట
ఆపాధ్యము. ప్రజలభావమును ప్రభుత్వమువారు గ్రహింపక
పోతేను. కాని భారత ప్రభుత్వమువారివిధానము "సెటిల్మెంట్" యను
విధానము. అదిగా యేకాభిగాని, ఏకవ్యవహారచేగాని అధికముగ
వాక్యమింపబడవలెనని నుండుట విధానము ప్రభుత్వ
మువారి ప్రథమ తీర్మానమును అంగీకరిం
పజాలరు లేకల కయారుజేయుట మొదలగు తెక్నికలుకాఖ
లందు ప్రస్తుత నియోజకవిధానమును మార్పుట వాకేమూరి
యను ఇష్టములేదు సభాద్విగ్గు యద్యోగకాఖలను ఏక
సభ్యమువారు గాని అధికముగ వాక్యమింపవలెనని నుండు
ను ప్రభుత్వమువారు గణనీయమైయెడల. దేవప్రసాద సర్వాధికారి
గారి తీర్మానము ప్రభుత్వవిధానమున కనుకూలముగ నున్నది.
గాన దానిని బలపరుచుమండి. ఈ తీర్మానముంగీరింపబడిన
యెడల, భారతదేశము పరస్పరకలహముల వీడి యున్నత
పథము నెప్పటికిని పొందజాలదను జల్మిపామును సభవారు
బలపరిచి వారగుదురు. (వినుదు, వినుదు) ప్రజల
లాభమును గమనించి, వారియంతరికలహములను
ప్రపంచమంతటి యెదుటకునడిపికొనిరావలెనని సభవారు
మొదటితీర్మానమును నిరకరించి ప్రభుత్వమువారు రవలించి
నున్న వ్యాయామ విధానమును బలపరచవలెనని సభవారు
కోరుచున్నాను. (మాట్టము)

ఈశ్వరేశ్వరులు, సర్ హెన్రీస్టానియసుగారు సర్వాధికారి
గారిసరణను బలపరిచిరి. నందలాలుగారు వర్ణప్రత్యేకప్రాతి
నిధ్యసూత్రమును నిరసింపిరి. భారతదేశమునంతను వికాసవృద్ధితో
పరికింపవలెనని వీరు నడిచిరి.

ప్రజనుండరాను, డి.సి. బురూ, కలనలు గిడ్డి, జబ్బల్
రహీముగారు ప్రభుత్వతీర్మానమును బలపరిచిరి

చాదరి మహమ్మద్సింగుగారు

ప్రత్యేకవర్ణప్రాతినిధ్యము ఆపాదకరము. కాని అది
ప్రభుత్వ మకసరము. అందుచే సర్వాధికారిగారి సరణము "సా
ధ్యమైనంతవరకు అన్ని వర్ణములవారియొక్కయు రాష్ట్రములవారి
యొక్కయు హక్కులను గమనింపవలెను." అనుబదములను
జేర్చవలెనని సరణ సుపాదించిరి.

సర్వాధికారిగారు సకల సంగీరించిరి. హక్కులయారు
గాను సర్వాధికారి, మహమ్మద్సింగుగారు సరణల సంగీరించిరి.
రామయ్యకుంటులుగారు తమ సరణ సుపాదించుకొనెరి.
సభాని సంతోషపడిన తీర్మానము నంగీరించిరి. ఒక్కొక్క
త్రము తీర్మానమునకు వ్యతిరేకము నుండిరి.

అంతటితో సభముగలెను తిరిగి సమావారము సమావేశ
మగును. (గంటలు కంగీరారి మొదలుకై సర్వ బురుకు,

ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించుట

ఏ విశేష సంఘమువారి సలహా పనుసరించి వాకేమిటి
టర్మిగమునందు 4 కోట్లకు తగ్గించెదమని అధిక సభ్యుడు గా
వించిన వాగ్దానము ప్రకార మింగ్గింపులు గావించుమని ప్రక
టించబడెను. అన్ని కాఖలందును క్షయము తగ్గించబడెను. అందీ
క్రింది యాఖ్యము. తెలూచి ఫానమునందు తెలిపి టు
మొదలగు ఖర్చులలో 1185000 పశ్చిమోత్తర
పంజాబులలోను ఇతరులకు పటాలమునకును ఎంటరైనుమెంటు
కును ఆపవ్యయములో 127000 డిపార్టుమెంటు క్షయము
లో 1387000 అందు సర్వోత్తములలో 65000 అను ఎక్కి
నియాన్తికలుచట్టంలో 1 లక్ష ము ఎక్కువ. 10 గాంటలు
270.00 ను పరిపాలకాఖ్యములలో 1242000 ను క్షయము
కాఖ 69000 ఉపకాఖ 69000 క్షయము తగ్గించబడును.

మా. నాటిబుల్లాసాహెబుగారు ల్యాండురెవిన్యూకే.ద
రూ 252.90 లక్షల గాంటలు కంగీరి.

దెవ్వాటి కలెక్టరుల ప్రత్యేక అలెవన్న కే.ద నుండి
రూ 4, 800 లను తీసివేయవలెనని ఏ.టి. మద్దుమహాస్వామి
కెట్టిగారు కోరిరి.

దెవ్వాటి కలెక్టరులను ఇతరు కాఖలలోని ఏదీ స
నపుడు వారికి అలెవన్నెను ఇచ్చుట వ్యామనమునకున్న
మంత్ర ప్రి హెచ్చున నుండుననియు, ప్రభుత్వమునకు
దనియు మా నాటిబుల్లాసాహెబుగారు ప్రత్యేక ప్రార్థన.

శాసనసభ ఎరిగిరి. అలెవన్న కే.ద నుండి
తీర్మానించుమండ, మరల నిచ్చుట వారు జేపి ప్రార్థన
ఆర్. శ్రీరామయ్యగారును రామకావ్యగారు వాచాగారు
టి. బాలాజీరావునాయుడుగారు సి. మురుస్వామియ్యుడు
గారును ఉపపాదనకు అనుకూలముగ నుంటుంటిరి.

ముద్దుమహాస్వామి కెట్టిగారు యుపపాదన యంగీరింప
బడెను.

వాక్ కాంట్రాక్టులో సూచివారు సూచివారు పనిముట్లు
వర్తెరాలలో 6000 లలోనుండి రూ 3,000 లను తీసివేయవలెనని
ఏ.టి. మద్దుమహాస్వామి కెట్టిగారు ప్రపాదించిరి.

మొత్తము చాల స్వల్పమైయిరియు, తగ్గించిన క్షయము
ఒక్క సంవత్సరమునకు మాత్రం చాలకాలము పట్టునని మా. నాటి
బుల్లాగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

అంతట ఉపపాదనకు తమయపపాదన సుపసహించి
కొనెను.

తాలూకా ఎస్టాబ్లిషుమెంటునందు రూ 1,50,000లను
తీసివేయవలెనని టి. బాలాజీరావునాయుడుగారు ప్రపాదించిరి.

తాలూకా ఆఫీసులకు హెచ్చారీ ఎస్టాబ్లిషుమెంటు
అవ సరము లేవండని బాలాజీ రావునాయుడుగారు చెప్పిరి.

గోదావరి, కృష్ణ, ఔరంగ, ఆంధ్రప్రదేశ్, తిరుచునాపల్లి,
దక్షిణకన్నడ, మలబారుజిల్లాలయందు అదంగులను సవరింపవలసి
యందె నని మా రెవిన్యూసభ్యుడుచెప్పెను.

రెవిన్యూ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినపిమ్మట బాలాజీ
రావునాయుడు గారు తమ యుపపాదన సుపసహించుకొనిరి.

రూ 3,50,000 లనుండి రూ 50,000 లను తగ్గించవలెనని
శ్రీయుత సి. వి. వేంకటరమణయ్యగారు ప్రపాదించిరి.

ఉపపాదన విరాళింప బడెను.

సర్వదైర్యము కార్యాలయమునకై యుండు రూ 13,087 ల
నుండి రూ 2403 లను తగ్గించవలెనని టి. ఆనమైనాథంకెట్టి
గారు ప్రపాదించిరి.

ఉపపాదన నిరాకరింపబడెను.

అసిస్టెంట్ కలెక్టరుల ప్రత్యేకంపబడిన రూ 1, 200
లను తీసివేయవలెనని టి. బాలాజీరావుగారు ప్రపాదించగా సభ
చే నంగీరింపబడెను.

ల్యాండు రెవెన్యూ టెంపోరరీ ఎస్టాబ్లిషుమెంటుకై
యందెడి ఒక లక్షలో నుండి రూ 25,000 లను తగ్గించవలెనని
ముద్దుమహాస్వామి కెట్టిగారు ప్రపాదించిరి

రెవెన్యూమెంబరు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిన పిమ్మట
దనయప సహించుకొనబడెను.

సర్వేపార్టీలక్రింద నుండెడి రూ 3,500 లను తీసివేయ
వలెనని శ్రీరామ ఆర్. శ్రీరామయ్యగారు ప్రపాదించిరి.

గో. రెవెన్యూమెంబరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిన పిమ్మట సభ
పాదన ఉపసహించు కొనబడెను.

7 నుండి టెంపోరరీ ఎస్టాబ్లిషుమెంటుకై భార్యలను
క్రిందికి రూ 7,700 లను తీసివేయవలెనని టి. బాలాజీ
రావుగారు ప్రపాదించిరి. అంగీరి. ప్రపాదించెను.

పద్మ ప్రావేషము ఆఫీసుకై ప్రత్యేకంపబడిన రూ 6,000
లను తీసివేయవలెనని కృష్ణమనాయుడుగారు ప్రపాదించిరి.

రెవెన్యూ కలెక్టర్లు లిజిమిడిట ఇంగ్లాండునుండి ని
మింపబడరనియు, ఇచ్చిటివారి కేయద్యోగములనుటకు తగ్గిన
వేయటకు ఆమొత్తము ప్రత్యేకంపబడిన రెవిన్యూసభ్యుడు
చెప్పెను.

ఉపపాదన నిరాకరింపబడెను.

మువ్వర ఉద్యోగముల పర్మిట్ అలెవన్న కే.దను
రూ 8,400లను తీసివేయవలెనని కృష్ణమనాయుడుగారు ప్రపా
దించిరి.

రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి పిమ్మట కృష్ణ
మనాయుడుగారు ఉపపాదన సుపసహించుకొనిరి.

అంతట సభ్యులు ఫలపరములకై లేచిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సం॥ మార్చి నెల 12-వ తేది

సోమవారము

ఆంధ్రుల ధర్మము

ప్రతిమను గాంధీవారమున, ఆంధ్రులు తమ విశ్వసనీయతను అత్యంత శ్రద్ధతో నెఱవేర్చెద రని నమ్మకము మహాత్మాజీయొడ కృతజ్ఞతాపూర్వకు వారికి ప్రేమ మగుకార్యముల నాచరించుట ప్రధాన మార్గము. మహాత్మా జీవదేశించిన నిర్మాణకార్య క్రమమును నిర్వహించుటలో ఆంధ్రు లీతరులకు దీసిపోలేదు. కర్మధారణమునందు, ఆంధ్ర దేశము ముందుగా వైచుచున్నది. దేశభక్తులు కలుపుకు స్వరాజ్యాశ్రయమునకు జని, తమకుగలిగిన కష్టము లను తక్కువచేసి, మొక్కబోనని ధైర్యముతో, చలించని విశ్వాసముతో, దృఢమగు దీక్షతో, మరల కార్యరంగమున బ్రవేశించుచున్నారు. వీరు నిర్బంధమాన నున్నపుడు, కారాగృహములకు వెలువలన క్షణ వారు తమ ధర్మమును శ్రద్ధతో నిర్వహించినయెడల, వ్యూహాభివృద్ధి గలిగెడిదియనుటకు సందియము లేదు. నాయకులలో కొందరికు గను పించిన జడ్జి మనకును మాంద్యమునకును చోటుం దెడిదిగాదు. మంజూబుమాయిలు వేగముతో కొన సాగించువలెనని నిర్మాణకార్యక్రమము మందగమ నము జూపెను. నాయకులస్థానమున నాయకు లుద్భవించరయిరి. నాయకులు లేనికొరంత గనుపించ సాగెను. ప్రతిగ్రామమును, ప్రతికట్టణమును, కాంగ్రెసునకు సభ్యుల నిధికముగజేర్చియు, ధనము ప్రోత్సహించియు, నిర్మాణకార్యక్రమము నత్యంత శ్రద్ధతో నిర్వహించి ముందేసినచో, స్వరాజ్యమీస ర్ది ప్రభుత్వమొకటి కలుగును. కాని చలించినదానికి ఎగిరిన ప్రతిజడముండదు. జాతులు తమ గమ్య స్థానము కుంజుల, మార్గమధ్యమన అనేకవిఘ్న ములు తలపించును. ఒక్కొక్కప్పుడు, సర్వరంగమ నము గనుపించును. మరియొకప్పుడు అభివృద్ధి ముందముగ కలుగును. ఒకప్పుడు ఉత్సాహము వెల్లువయై పోతును. వరియొకప్పుడు అంతర్గ ద్భీతిముగ కలుగును. కాని, నడులు సముద్రము తేరునంతవరకు ఎటుల యాగజాలవో, స్వాతంత్ర్య మును వాటి చేపజాతులు స్వరాజ్యమును పొందు వరకు వాటిచేసిన ముగిసినది. కాలనిర్ణయము తప్పవచ్చును. వ్యవహారములయందు తలంచినరీతిని కొనసాగి బోనవచ్చును. ఎదర్కొనవలసిన విఘ్న ములు ప్రభుత్వమును నుండవచ్చును. ఉపాధి కొన్ని ఫలితములకు బోవచ్చును.

కాని, స్వాతంత్ర్య భావధరితులగు ప్రజలు గమ్యస్థానము కుంజుల నాటించవలయు తేజస్వి సాధ్యమని. ఇందుకు కారణము విధిలేదు. స్వరా జ్యము జన్మస్వాతంత్ర్యము. భారతీయులందరియం దును, స్వరాజ్యమొందెహితీయైయున్నది. అను కూలపరిస్థితులలో నది పరిస్థుటమై, నిండు తేజ ముతో వెలుగును. స్వరాజ్యసద్ధి గలుగకుండు, అవ్యలు కొంతకాల మాపగలరుగాని, శాశ్వత ముగ నిర్విధింపజాలరు. ఈ సత్యమును గ్రహించిన వారు నిరుత్సాహము జెందజాలరు. నిమ్నాన్నత ముల గాలిది వెజగొండజాలరు. ప్రజలను నిర

సింది లాభములేదు. స్వాతంత్ర్య సోపాదనము సామాన్య వ్యవహారము గాదు. ఉత్సాహ మెల్ల పుడును ఒక్కరికిని నిలువజాలదు. కార్యసాధ కులు అవజయములకు సంసిద్ధులగుదురు. విజ యములగాంచి గర్వముజెందరు. అన్ని సమయము లందును స్థిర చిత్తమును నిలుపుకొనగల స్థిరజ్ఞులే, భారతీయులను నడుపింపవలయు. అనుభవములు గణపాతమును నేర్పుచుండును. విఘ్న పరంపర లను జాటుటకు ధైర్యస్వైర్యములను బుట్టించును. ఆంధ్రదేశము వెనుకటి యనుభవములను గుర్తించి, తన ధర్మమును నిర్విఘ్నముగ సమాప్తిజేయబూను కొనవలెను. ఆంధ్రనాయకులు మరల ప్రజల మధ్యకు రాగలుగుట ప్రస్తుత సాధ్య సమయ మాన జుగుల యనుకూలమయినను, మరల వారి నెంతకాలము స్వేచ్ఛగనంచెదరో తెలియదు. అధి కారుల కృపాకటాక్షములు మరలకొందర నాయకు లవై ప్రపంచించుచున్నటుల వార్త లరుదెంచుచున్నవి. జాతీయ సుబ్రహ్మణ్యంగారికి 108 శిక్షలు క్రింద మరల నోటినువంపబడినది. కంభంపాటి సోమయా జులగారిపై జామీనుశిక్షను క్రింద మరల శేనుజరుగు చున్నది. ఇందునుగూర్చి అత్యంత కడ నవసరములేదు. కాంగ్రెసు, తిలకు స్వరాజ్యనిధి, సహాయనిరాకర ణము, శాసనోల్లంఘనము, మొదలగు నవన్నియు నొక్కటియే యనియ, ప్రభుత్వమును వడగొట్టుట కీవియన్నియు సాధనములనియు తలంచెడి యధి కారులుండగ, నిర్బంధములు తీవ్రముగ కొనసా గుట ప్రమాదము. ప్రభుత్వ విధానమును తొల గించుటకును, ప్రభుత్వమును తొలగించుటకును భేద మును గ్రహించవలసి యధికారులు, కాంగ్రెసు వ్యవహారముల కడ్డుకలిగించుట వింతగాదు. వీరి కార్యములవలన, స్వరాజ్యోద్యమము క్షీణించుటకు మార్గ మురిత బలము గలుగుననుట నిశ్చయము.

శాసనోల్లంఘన సంఘమువారు గుంటూరున కేటించినపుడు, వారికి స్వాగతమొయకుండ జేయు టకు విద్యుత్తపలుకులు, కలుపురను నిర్బంధించి మండలాధికారులు తమ ప్రాస్వదృష్టిని వెల్లడించిరి. కాని, ఫలితము వారు తలచినదానికన్న వేరయ్యెను. దేశనాయకులకు నిరుపమానముగ స్వాగత మొసగబడెను. ప్రజలలో నుత్సాహమతిశ యించెను. శాసనోల్లంఘన సంఘసభ్యులు గుంటూ రును విడిచిపెట్టునరీకి, మండలాధికారుల ప్రతిష్ఠ యడుగంటెను. గోదావరి మండలాధికారిగూడ, యామూర్తమునే యవలంబించి, కాంగ్రెసుపనులకు నిరోధముగలిగించుచో, వారివంతమునకు దేశము తగురీతిని జవాబుచెప్పకబోదు. గోదావరినాయకులు నిర్బంధింపబడుచో, వారిస్థానమును ఇతరమండల ముల ప్రముఖు లాక్రమించి, పాటుబడి ఆంధ్రదేశ గౌరవమును నిలువకమానరు. కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠా పన, జాతీయప్రతిష్ఠాపన. భారతీయులలో నన్నికక్ష ములవారును దానియందు జేరుట కవకాశముగలదు. అందుచే నిధి కేవల మొక సహాయనిరాకరణపక్ష మునకు జిందిన ప్రశ్నమూత్రమేగాదు. ఆంధ్రుల కెల్లరకును, ఈశక్తిముఖ్యమయినది. ఆంధ్రనాయ కులెల్లరను నిర్బంధించెదరనుకొనినను, ఇతరరాష్ట్ర ములవారు సైతము కాకినాడజేరి కాంగ్రెసుపను లను నిర్వహింపకమానరు. కాంగ్రెసుసంస్థను అడ్డ గించుటయనిన, భారతజాతీయ స్వాతంత్ర్యము నడ్డ గించుటయే. గోదావరి మండలాధికారి చర్యలాంఛ దేశముననేగాక, భారతవర్షమునందంతటను సంచల నము గలిగింపగలవు. శాసనోల్లంఘనమునందు అ ప్రయత్నముగ ప్రయత్నిత నొసగగలవు. స్వరాజ్య సిద్ధి చేయవకుదీసికొని రాగలవు. అందుచే, శాస నోల్లంఘనమును దేశమారంభించుటకు, అధికార

వర్గము ప్రజలకు తోడ్పడదని విచారించ నక్కర లేదు. ప్రస్తుతపరిస్థితులను గుర్తించిన, నిర్బంధవిము క్తులయిన నాయకులును, ఇతరనాయకులును, చిర కాలము స్వేచ్ఛ ననుభవించజాలరని విధితమగును. ఈమారు నాయకులరాకనవకాశముగ గైకొని దేశ ము త్వరితముగ కాంగ్రెసు కార్యసంవిధానమును పూర్తిజేయుట యవసరమని జెప్పవక్కర లేదు.

ఎవరిధర్మమును వారు నిర్వహించుచు, కాం గ్రెసు ఉపదేశముల ననుష్ఠించుచో నాయకుల రాక పోకలు ఫలితమును మార్చవలెను. వెనుకటియను భవములవలన నేర్వకగిన పాతపాదయే. అలహా బాదుబడి బడికవలన, కాంగ్రెసునందలి ఇరుపక్షముల వారును కలసి వనిచేయుట కవకాశము గలిగినది. నివాదముల కెడముతగినది. ఇదివరకయినను ఆంధ్ర దేశమునం దిట్టి వివాదము లంశగ బ్రాకకున్నను, ప్రస్తుతసమయమున అవి వెలువడుట కవకాశమసలే తొలగినది. ముఖ్యవివాద ఏప్రేరేడివరకును నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుటకును, ధనమును దేశ సేవకులను ప్రోత్సహించుటకును ప్రశాంతవాతా వరణముగలదు. ఈ యవకాశమును ఆంధ్రులు బో గొట్టుకొనక ముందడుగువైచుటధర్మము. వారికి లోడ్డుటకు నాయకులు సంసిద్ధులై యున్నారు. నాయకులున్నను లేకున్నను, కాంగ్రెసుసంఘములు గడియారము బడ చేసినటుల నిరాశులముగ తమ ధర్మమును నెఱవేర్చుచున్న గాని, స్వరాజ్యము సుఖపీతము గానరదు. గ్రామ తాలూకా, మండల సంఘములన్నియు, తిదేకదీక్షతో బాటుపడుట యా వశ్యకము. ఈ విషయ మన అకాలిలు దేశమునకం తయు మార్గదర్శకులగుచున్నారు. వరిలో నెందరు ప్రముఖులు కారాగృహములకు జనియించలేదు? ఎందరు కనివినరానికష్టముల ననుభవించి యుండ లేదు? ఎందరు కరదెబ్బల దిని వైద్యశాలలో చికి త్సనొందియుండలేదు? నాయకులస్థానమున నాయ కులు నిలచిరి. అకాలిలలో ప్రతివాదను వీరులయి రి. వికలాంగులు సైతము శాంతిని సేకులజేరిరి. స్త్రీలు ఫకలోపచారములగావించిరి. దృఢవ్రతానుష్ఠామే, అకాలి విజయమునకు కారణమయ్యెను. పశుబల మును నిరుపయోగము గావించగలిగెను. స్వరాజ్య సంపాదకముట్ల ప్రజలెల్లరకును అట్టికట్టుదలయు అట్టినిష్ఠ యుగుదురవలెను. గయా కాంగ్రెసు బోధిం చినసాధనములు మహాత్మాజీ యుపదేశముల కను గుణము గనుండి, ప్రజలను దీక్షపరిత్రుతులను గా వింజజాలియున్నవి. బెజవాడలో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసమావేశము వెనుకగావించినతీర్మా నములు గడుపుదినము నాటికి సఫలమయ్యెను. అప్పుడు మహాత్మాజీని సహాయము గలదు. ఇప్పుడు డిట్టి సహాయము ప్రత్యక్షముగ లేకున్నను, మహాత్మాజీ భావములు దేశమునంతటను సంచలించ జేయుచున్న వి. ఏదిక్కునబూచినను మహాత్మాజీ సహాధనము ఉచ్చైస్వరముతో విరుపించుచున్నది. హిందూ దేశమున అసేతుహిమాచల పర్యంతము మహా త్మాజీవారమును జయప్రదముగ కొనసాగించుటకు నిశ్చయించబడెను. అధికారవర్గమునకు, మహాత్మాజీ స్వేచ్ఛగనన్నప్పటికిన్నను కారాగృహముననున్నపు డెక్కడు ఉపద్రవకరుడను సత్యము చక్కగ గోచ రించుచున్నది. అధికారులొకన తీవ్రనిర్బంధములకు గడంగులజూడ, మహాత్మాజీ యుద్యమకటాక్షము వారికి స్పష్టముగ గనుపించుచున్నటుల తెల్లమగు చున్నది. ధర్మబద్ధమై, మహాపురుషుల త్యాగముచే పునీతి, ప్రజల హృదయకుహరములందు నాటు కొనిన, మహోద్యమము చనిపోవజూడు. ఉద్య మము దినదిశాశ్వదైగాంచి, స్వాతంత్ర్య జేజుమును ప్రసరింపజేయక మానదు. ఆంధ్రులు కార్యో

(२२०६)

వనం తానాహుయమనను, కత్తిని ముఖ్యస్థాన ను దానిని
మరచిన మన కింకల్లు కృతాజ్ఞము కనుకూలము. పూర్వయు
నుండి రక్తము న ములం దంటిటను వాగ్వింపను అంగములు
పనిచేయుటవా? గాంధీగారిని మరచుట మనజాతీయ కృత్రిమ
మును మరచుటయగును. మన శాశ్వతతర ప్రాణమును ప్రేమ
త్యాగభావములు మహాత్మునియందు నిర్మలపడినవి.
భారతపూర్వయును వారినుండి ప్రతినిందించి యుండుటచే భా
రతీయులకుండు సూర్యజీవితకైర వారు వ్యాపింప జేయగలిగిరి.
అభ్యయములందు దేశము వర్ధింప ఉద్ధవించు అవతార
పురుషులలో నొకరుగ వీరు కనిపించిరి. వారిపురుషున స్థూల
దృష్టి గుఱుట లేదు. కావున వారిని మనమింక సుపూర్ణముగ
మరచుట పనికివో? అట్లుగాక వారు మనతో లేనిదున ద్విగుణీ
కృతోత్సాహులమై వారి సంకల్పములను కొనసాగించవలయు
నా నిష్పాదమునందుండుగాంధీ స్వేచ్ఛ నకభవించు గాంధీ కన్న
అధిక కత్తినిననుకొనుడుగ నుండగలడని. కాదున్నకర్మలు భయ
పడిరి. ఈభయము నిరాధారమైనదని మును ముఖ్యకర్తరముచే
రుభావుచేయు కంటిటి ముక్తప్రాములమా? వారి ప్రాప్తించిన
గతిని మనము కంటిమగ అంగీకరించుమున్నము. కారాగృహము
నందు తిగిదేలొ గాంధీగారు భారతదేశస్వాతంత్ర్యమును మనకు
మనెమున్నారు. పగలువని చేయెనును, రాత్రి ప్రకటించెను
యెందును గాంధీగారు ఎవరికొకరు పాటుపడుచున్నారో ఎని
చిని గ్రహించుచున్నారో అట్టివారుమాత్రము గాంధీగారి వంక
దృష్టి యుండుటలేదు. ప్రాకారధారముల కన్నులను విడవాలని
ఈశలి ఎట్లు వృద్ధి చెందులదు. జాతియందలి గొప్పగ్రుత్తులకులన
జాతికి వి.మిత్రము కత్తి ఏర్పడును. నేతృవీరును, స్నేహు,
మృగము, పురజెగార్ల నాతుముల వినివలెనే ప్రతి అంగ్లయును
హృదయము సూర్యకత్తి ఉత్సాహములతో నిండియుండును.
సాధారణగ్రుత్తులకల్ల జాతికి గౌరవ మేర్పడదు. గాంధీ తిలకు
విశేషానంద అరచించుట ప్రభావత నాయకత్వములకల్ల
భాంతిమునకు ప్రసిద్ధి ఏర్పడును. వారియందు
మనజాతీయత ప్రతిఫలించుచుండును.
విశిష్టములగు జాతులు, మతములు, సంఘములు భేదములు ఈ
మహాపురుషులయందు లేనమైపోవును. అవతారపురుషులవలె
వీరు ప్రకాశించుచుండెదరు. వారిని గుర్తించకయు పట్ట ముర
చిండుటయే యగును. వారే మన జీవసాధారలు పవిత్రములగు
వారి జీవితాచర్యములకల్లనే నిస్సారముగు యీ మన జీవితముల
నెట్లో గడపుచున్నామా. అధోని పాత్రై దుఃఖముల ననుభ
వించుచున్న మనము ఇట్టి మహాపురుషులకులన ఉద్ధరింప జడవ

కర్మాంశరంజిసూరకవణి 1 సె. 4 1/2
కర్మాంశరంజిసూరకవణి 1 సె. 4 1/2

అమెరికను కడుపుపొంగిపోయినట్లును ఒకపక్షము నాపు
జేసినగాని మార్చి ఏప్రిల్లలో ఒకనెల కపుజేసినగాని వ్యవహార
ములు చక్క-బడుతున్నట్లు మాస్ట్రోస్సుద మనది.

తానాము నిదివరకు జూపి, శంసకు పాత్రలయి నను, అదిజూడు. నిర్వహించదగిన భార మెంతయో గలదు. ఆభారమును సోపనముగను, శీఘ్రముగను నిర్వహించుట యవసరము. మహాత్మునివారమున, దేశమందంతలను నిర్మాణమునకు తగినయూధా రము లేర్పడవలెను. ప్రజలశ్రేయము బలపడ వలెను. ఈ సామంతమున కాంగ్రెసును తమరాష్ట్ర మనకు బిలిచిన ఆంధ్రులు, కాంగ్రెసుతీర్మాన ములను నిర్వహించుట కెక్కుడు దృఢనిష్ఠను గను పఱచుట యవసరమని చెలుప బనిలేదు. ఆంధ్రులు తమధర్మమునుసంపూర్ణముగనిర్వహించుటకు కాంధి మహాత్ముని తక్షణభావము తోడ్పడు గాక! కాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలముజేసి, ఆంధ్రులు కీర్తిగడింతురు గాక!

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సమస్య, మద్రాసు శాసనసభనుండి సామ్రాజ్య శాసన సభలోనికి ప్రాకుచున్నది. ఉద్యోగముల నిచ్చునపుడు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గమనించవలయునని, ముప్పిలినాయకులు సామ్రాజ్య శాసనసభలో తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఇందు విషయమై కొంతవడి చర్చజరిగెను. మహాత్ముడియ సెక్కు ప్రతినిధులు కొందరు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సూత్రము నామోదించిరి. మొయిలీగారు ఇండియా ప్రభుత్వపక్షమునముచ్చటించుచు ఈసూత్రమునాచ రణలోనికి దెచ్చుట సాధ్యముగాదనిరి ఉద్యోగము లకు ప్రమోషనుల నిచ్చువిషయమునగూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సూత్రము నివలంబింపవలయునని మద్రాసు ప్రభుత్వము నిర్ణయించినను అది ఎటుల సాధ్యమగునో తమకు తెలియదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వము విషయమున అట్టిభవి సాధ్యముగాద నియు మొయిలీగారు తెలియజెప్పిరి. తుట్టతుదకు ఉద్యోగములందు ఒక్కసంఘమువారు విశేషప్రా ముఖ్యము బడయకుండ జూడవలయుననియు, సాధ్య మగునంతవరకు సంఘములయొక్కయు రాష్ట్రముల యొక్కయు హక్కులను గమనించు చుండవలయునని యు, సర్వాధికారిగారు దెచ్చిన సవరణ యంగీకరింప బడెను.

ప్రత్యేకపురైలుబండ్లు

యూరపియనులకును, ఆంగ్లో హైందవుల కును ప్రత్యేకపురైలుబండ్లు నుంచవలసిన యవ సరముగనుపించును. కులాచారములు భారతీయుల కును యూరపియనులకును భేదించు ననునెడల, కులములబట్టి బండ్ల నేర్పరుపవలసి యుండును. ప్రతి మతము వారికిని, ప్రతి కులము వారికిని ప్రత్యేకపురైలుబండ్లుండట యవసరమగును. సామ్రాజ్యశాసన సభలో రైల్వేలలో ప్రత్యేకపురైలు బండ్ల నుంచుపడతిని దొలగించవలయునని, హాస్సేనాలీ గారు తీర్మాన ముపపాదించిరి. ఈ తీర్మానమును కొందరు శాసనసభ్యు లెడిరించుటమాత్రము కడు విచిత్రముగ నున్నది. కె. యన్. మిత్తరుగారును, అబ్దుల్ కాశీగారు ఈ తీర్మానమును నీ తిరుణ మున చర్చింప నగత్యము లేదనిరి. వీరి కన్నను ప్రభుత్వసభ్యులగు ఇర్వింగ్ రేనయము, ఇంటర్మీడి యేటు లంగ్లితో యూరపియనులకు ప్రత్యేకపురైలు బండ్లుండట యవసరముగాదని చెలుపుచు, రైల్వే పరిషత్తుల కసంగితిని తెలిపెదమని ఇర్వింగ్ గారు నుడి విరి. ఆంగ్లోహైందవ ప్రతినిధులగు కలనల్ గిడ్డి గారు, తమకుగల ప్రత్యేకసౌకర్యమును గోల్పోవుట కంగీకరింపరయిరి. భారతీయులు యూరపియను దుస్తులను ధరించుచో రిజర్వ్ బండ్లలో సూర్యుం

శ్రీయుత బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డి గారు

చెన్న పురి ఆంధ్రుల స్వాగతము

పిమ్మటి ఉరయము గూడలూరు కారాగృహమునుండి విడుదలై బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారును, ముత్తెరాజు గోపాలరావుగారును, కట్నంపల్లి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారును ఎక్కువ ప్రేమనడచు దిగి వారికిర కేసుకుబడిన కిడ్నీ క్రై మునకు విచ్చేసిరి. వారిని కందల్పించి గౌరవిండుటకు ఆంధ్ర కాంగ్రెసుగ్రంథులు వెడలియించిరి.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు కారాగృహమునందు శరీరాశో గ్యమును గోల్పోయి కడు దుస్థితిలోనున్నను కాంగ్రెసు సంఘమువారి కోరికపై సాయంకాలము స్వాగతప్రసాదము నందు కొనుటకు సమ్మతించిరి.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు కొంచెము బొవధనేర చేయవలసి వచ్చుటచే వారు వదరానునందు గుమా రోవారమునందు యందు. వారు ప్రస్తుతము తిరువల్లికేళిలో ఆశ్వురసాపాటు 24 వ నెంబరు గృహమున బసచేయుచున్నారు.

స్వాగతసభ

సాయంకాల మైదుగంటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ భవనమునందు స్వాగతసభ జరిగెను. పృథ్వీబాహుదాసునండి పచ్చేసిన మావ్యు రు జేతభక్తులతో రెడ్డిగారు తక్కుమిగిలినవారిద్దరను మెయిలుట కెళ్లనుండుటచే సభకు రాతపోయిరి. గోపాలరావుగారు మాత్రము కొంతసేపుండిరి. సభకు అల్లాడి పృథ్వీబాహుదా తూడులూరి శిరరావయ్య, కా.అడినారాయణరెడ్డి, కా.నాగేశ్వ రరావు, ఎ.దేవరాయయ్యగారును, వి.యల్. శాస్త్రి, చల్లా శేష గిరిరావు, కో.రామకృష్ణారావుగారు మున్నగు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. ఎ.దేవరాయయ్యగారు కోర్కెపైని కాశీనాథు ని నాగేశ్వరరావు పుటుకగాడ అభ్యుతర వహించిరి.

దుటకు హింద్లేగారి కభ్యంతరములేదు. యూరపి యను దుస్తులలో నింతటి మహిమగలదు గాబోలు! ఈ తీర్మానమును ఉపసంహరించుకొను డని సభయందంతటను కేకలు చెలరేగెనట. అంతట పాషము హాస్సేనాలీగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించు కొనవలసినవచ్చెను. శాసనసభ్యు లను నిడించి బ్రయోజనము లేదు. శాసనసభా వాతావరణ మిట్టిది.

బర్మాశాసనసభ; భాషానువాదకులు

ఇంగ్లీషుభాష తెలియని శాసనసభ్యుల యుప యోగముకొరకు బర్మాప్రభుత్వమువారు గవర్న మెంటుప్రాన్సేటరులను నియమించెదరట. ఈసూచన కొంతవరకు నయమేగాని, బర్మాశాసనసభలోని కార్యక్రమమును బర్మాభాషలో నేలజరుపగూడదో తెలియదు. బర్మాభాష శాసనసభ్యులకు పెక్కుమం దికి తెలియదు. ఆభాష రానివారి యుపయోగము కొరకు, అనువాదకుల నేర్పరుపవచ్చును. దేశభాష లలో పరిపాలనా వ్యవహారము జరుగనంతవరకు ప్రజలకు దానియందు శ్రద్ధగలుగదు. పాలకులు ప్రజల భాషలను నేర్చుకొని దానియందు వ్యవహార మును జరుపుటకుమారుగ, పాలకులభాషను ప్రజలు నేర్చుకొనవలసియుండుటచే, పలువురకు పరిపాలనా వ్యవహార మగమ్య గోచరమయినది.

స్వదేశమిత్రము

స్వదేశమిత్రులు అను ఆంగ్లవారపత్రిక, ఎ.రం గస్వామిలయ్యగారి సంపాదకత్వముక్రింద నూతన ముగి వెలువడినది. కాంగ్రెసునందలి క్రొత్తపక్షము వారి యభిప్రాయముల నిడి చెలుపుచుండును. ప్రథ మసంచికి చదువుటకు ముచ్చటగనున్నది. ఇది చిర కాలము వర్ధిల్లుగాకయని కోరెదము.

అధ్యక్షోపన్యాసము

కారాగృహవిడుదలై మరల మనమధ్యకు తేరిన బెజ వాడ చంద్రశేఖర రెడ్డిగారి భిక్షించియు చున్నాము. శరీరము దుర్బలముగ నున్నను, వారు వనస్వాగతము నంగీకరించి విచ్చే సిరి ఇతరులమున్న వారు వెల్లాయుండల భిక్షునికి ఆపార మగు నేరయొసర్పిరి. వీరి రాకవలన మరల కాంగ్రెసు కార్యక్ర మము శ్రద్ధతో నిర్వహించ బడు నని భావించెద ను. వీరు వయసునందు చిన్నవారైనను బుద్ధియుండు కృద్ధులవలె తేజసవీరు కలయుచున్నారు. వారి నుగిరికలమును కార్యతర త్వమును వారిని లోకప్రియులను చేసినవి. శ్రీమంతులయ్యను జేతపేరై సాఖ్యములను కడవాడి నేరపరాధులుగనుట ప్రశం సనీయము ఇట్టివారు తిరిగి కార్యరంగమున చేరట కుభ వూచకము.

స్వాగతపత్రము

అంతట ఎ.దే రంగయ్యగారునుగారు అధ్యక్షునికోర్కె పైని చెన్నపగర ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘమువారు సమర్పించిన యీక్రింది స్వాగత క్రతమునచదివిరి.

బెజవాడ చంద్రశేఖర రెడ్డిగారికి

చెన్న నగరాంధ్రకాంగ్రెసుసంఘము న మ ర్పించిన స్వాగతపత్రము

సాధు సంపన్నా! తమరు సంకల్పనకాలము స్వరాజ్యపందిరమున తపం బొచ్చి యాత్మోపదేశం బడసి యనుమడించిన దీక్షతో ము క్తివోని యత్నానామతో స్వరాజ్యరంగమునందు మరల ప్రవేశించుచున్నందుల కభినందించుచున్నాము. మునునంప న్నుల రగు తమరు తిరిగి స్వరాజ్యసేవను జేరెడిభాగ్యము గ లుగుట కుభవము. మునునందులైన రెడ్డికులజాతు జర్మనా నమైన బుచ్చిరెడ్డి పాశ్చాత్యులను పరమభర్యాత్ములని ప్రసిద్ధిగాంచిన శ్రీపట్టాభి రామరెడ్డిగారి పుత్రుడై జన్మని తరువు ప్రతి ప్తలట. వన్నెదెచ్చిన మీ సానుకీలము ప్రశంసనీయుము.

ప్రభుభిండినములకు పాత్రమైన తమ పరిశుద్ధ ప్రరర్తనము త్యాగీలము జేసేనా పరాధులయ్యు మా వాడమును కలు గజేయును స్వప్రీతాచరములను బురికొలుపుచున్నది. ఆగృహ శ్రీమంతులయ్యను జేసేనా పరాయణులై భాగ్యభోగ్యులలను కరిగించక గాంధీమహాత్ముని యాదేశానుసారముగా స్వరాజ్యదిక్షను నైకోమిరము ధనుర్బలము.

పరమేశ్వరుడు తమకు దీర్ఘాయురారోగ్యముల జొంగి తమ భర్తారాధనను దోడ్పడును గాక! నిరదేశికరం.

చల్లా శేషగిరి రావుగారు

పిమ్మట యిట్లుపద్యపించిరి. "నాకు వీరితో పరిచయము లేనప్పని వీరి జేతసేవను గూర్చి తరువుగ వినుచుంటిని. వీరి జనులగు బెజవాడ చంద్రశేఖర రెడ్డి గారు ఆంధ్రో ద్యమ ప్రచారమునకు మేము కొందము వెల్లాయుట వెడలి యుండగా అల్లాడి ప్రముఖులు కొందరు ప్రతికూలుకుగనున్న ను, మాకు మిగుల తోడ్పడి ఉద్యమబ్యాప్తికి చేసిన సహాయ ము మరువజాలను. అట్టి సుగుణభవీయులు రావ రెడ్డిగారి కుమారులు ప్రశస్తము. సేవచేయుట వింతగాదు. ప్రస్తుత సమ యయిన కాంగ్రెసు విధించిన కార్యక్రమమును అన్నిభాగము లును నిర్వర్తించుట లసి యున్నది. చంద్ర శేఖర రెడ్డిగారివలె నాయకుల సహాయముతో ఆంధ్రులు తమభర్మ యను నిర్వర్తించుట కెంతయు విజయము. నాయకులైన పరు యును ప్రజలు తమధర్మమును తన్ను నిర్వహించక బోయినను యొకరైన వారి సహాయముతో యాకార్యక్రమమును పూర్తి చేయుట అవసరము. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారికి శరీరము త్వరలో స్వస్థమై వారు మరల కార్యరంగమున ప్రవేశించి తక్షణ స్వరాజ్య సిద్ధికోటకు పాటుబడుటకు పరార్థములను సేపించు గాక!

అక్టోబర్ 1 వ తేదీన జరుగును
భారతి ఖిలాఫతుడము నభి వీక్షిం ను 1 ర.తేదీన
జరుగును.

బొంబాయిలో ఆగాఖానుగారి అధ్యక్షత క్రింద సభలు
గెవది, మహమ్మదీయుల బనకనర మహ్మూదారములను వదలి
ఖురానును మహమ్మదును బోధించిన తీవి నడుచుకొనవలెను.
మహమ్మదీయుల మత మయి కమత్యము ను పురో
వృద్ధిని బోధించునని పీక్తాబాదు నుడివరి. భగవంతుడు జూజు
కుడు. మూఁతులం యను సోదరులను సిద్ధాంతమును గాఢియచే
తుడూహించెను గాని మహమ్మదు సత్యముగా మహమ్మదీ
యుడేనుని మనము చెప్పకొనవచ్చునని ఆగాఖానుగారు నడి
వరి. అలీకురు విక్రవిద్యాలయమునకు ధనము సమకూర్చుటకు
చాకిరి, అన్సారీగార్లు మున్నగువారు బొంబాయిరాష్ట్రమున
భరిచారముచేయుచు వీరిందూమహమ్మదీయ మైతినిసార్చి బో
ధించుచున్నారు. (అ. పేను).

పరాసులు ఇంకను ముందుకేగుట

మరల ఇంకొక యెత్తు ఎట్లనిచర్చించుట

ఆంగ్లో-పరాసుల బొగ్గు రవాణా బడంబడిక

మార్కు - బంగారు ఋణము

పరాసులు ఇంకను ముందు కేగుచున్నారు. జర్మనులకు ఆర్థిక ఒత్తిడిని ఎట్లు హెచ్చుగ కలుగ జేయుటకును పరాసులు, బెల్జియనులు 12 తేదీన సమావేశముమై యోచించెదరు. సైనిక న్యాయ స్థానములు జర్మనులకు స్వీకరింపబడు విధించుచునే యున్నారు.

బ్రిటిషు ప్రదేశములో పరాసుల బొగ్గు రవాణాకు అవసరమగు సౌకర్యములనుగూర్చి ఫ్రాంకో బ్రిటిషు సైనిక బడంబడికను అంగీకరించుటకు పరాసు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులైయున్నారని తెలియుచున్నది.

మార్కు ధర హెచ్చుటకు కారణము జర్మను బంగారు ఋణమే కారణము.

రూపులో పట్టువడినబొగ్గు

ను పరాసులు బెల్జియనులు సమావేశమై యున్నట్లు అంగీకరించి రని తెలియుచున్నది. రూపునుండి హాల్బుండుకు బొగ్గుపోవు రైలుబండ్లు పోవుట ఆగినది. హాల్బుండు, జర్మనీవారు బొగ్గువన్నును చెందివారికిగాని, బెల్జియనులకుగాని ఇచ్చుటకు నిరాకరించిరి. ఈ విషయమై స్వీడను, బ్రుసెల్స్ హేగువారికి రాయబారములు జరుగుచున్నవి.

దార్జ్ లుడులో పోలిసుదళము పెత్తివేసిరి. రూపు ప్రతేకమంతయు ఇప్పుడు పోలిసుదళము లేక నేయున్నది.

రూపులో అధినివేకపు సేవలను చెందినారు ఉపయోగించుటకుటకు జర్మనులకు, ఫ్రెంచులకు దుర్భేధం జేయుట కవకాశము లేకుండుటకేయని పోయింకేటగారు తెలియజేసిరి.

య్యోహాన్స్ బర్గను రీచర్చ్ ఫ్రెంచు పరాసులు క్రొత్త ఆక్రమించుకొనిరనియు, ఎల్బర్ ఫెడ్ బర్గ పోర్టులు పీవను నుడ ఆక్రమించుకొనిరని తెలియుచున్నది.

జనవరి 18 తేదీన అరగంజువరకు రమయసమృద్ధిని తెలుపుచు నమ్యోగట్టరెండు ఉత్తరువును సంతకము జేసివందులకు కార్మికవాదులు బెల్జియను సైనిక కాసనములచే కక్షింపబడిరి. ఒకనికి రి సంవత్సరములకిక్కును విధించిరి. అరగంజువరకు వ్యాపారస్థానములో అడుగుబెట్టగనే అరస్తుజేయబడి రూపునుండి రితువ గొట్టబడెను.

పోయినసంవత్సరము మునిగిపోయిన ఈజిప్టు నాకబానున్న నందిని నమ్రదములో నెవకుటకు ప్రయత్నములుజరుగుచున్నవి.

జగలుల్ సామాగారి అప్పీలును

క్రిసీ కన్వెన్యూవారు కొట్టివేసిరి. వీరిని నవలిపెట్టకలెని అష్టాక్షగారు వాదించిరి. కూడదని అట్టన్నీ జనరలుగా రనిరి.

యద్ధ సమయమున వాళ్లమైన ఇండి-యూరసియను తంతివార్డును వాగుజేసిరి.

హంగరీలో వాయువునుండి ఎట్టిభయ్యలేకనే విద్యుచ్ఛక్తిని తయారుజేయు యంత్రమును యువకుడగు ఒకహంగరీ ఇంజనీరు కనిపెట్టెను. వాయువార్తలలో ఉపయోగించు విధానమునే ఇచ్చటగూడ ఉపయోగించునది. ఎత్తునుబట్టి విద్యుచ్ఛక్తికి ఆధారపడియుండునని.

ఈ యంత్రము ఇప్పుడే కనుగొనబడినది ప్రస్తుతము ఇండోలో దీపముల నిమిత్తము ఉపయోగించుచున్నార మధ్యాహ్నము దీనిబలము హెచ్చుగను అర్ధరాత్రి బలహీనముగ నుండును.

ఈ ఇంజనీరు స్వాధీనములో ప్రభుత్వమువారికి కర్మాగారము నుంచుచున్నాడు.

ఫ్రెంచిరాజ్యాంగ సభవారు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వపు టార్కిక ప్రత్యేక సంగీకరించిరి.

కామన్వెల్థలో కలవరము

కార్మికుల ప్రచలనము

లండన్ మార్చి 12-20. కామన్వెల్థలో పూర్వపు మంత్రీకర్తములో 4 గురు తమ ఆర్థికపరిస్థితులు బాగుపడిన కంటనే తమ పింఛనులను వదలుకొనెదమనిరని ఐర్లాండ్ కింగు గారు ల్యాంబర్గిగారికి బడలిడిరి.

ఎరరు ఈనెల 10వ తేదీన ములను దీనికొనుసంక్రమిని ల్యాంబర్గిగారిగారు సభ్యులందరునున్నది సాంబి-కీ గుత్తపువందేములో 80000 పానులు వచ్చుచున్నవని ఇందులో ఒకవంత్రి ప్రతికలయందు ప్రకటించెనని తెలియజేసెనని.

ముగిలినయన్ను పించనలప్రకారమే ఈ పింఛనులను అలోచించవలెనని. బ్రిష్ ప్రభువులంతయుడెప్పుడో చనిపోయెనని కాని ఇది నిజముగాదని ఫర్ హెన్రీ క్రెయిగుగారిని.

ముగిలినయన్ను పించనతోబాటు వేయరావని ల్యాంబర్గిగారిని, అసభ్యులు ఆసభ్యుని కొందరు అరచిరి. కార్మిక సభ్యులు తమ సంతకమును తెలియజేయుచు ఏల ఆప్రకారము వేయరావని అడిగిరి.

అమెరికాలో గూడ మితరగతిలోనివారే యగుటచే ఆ ప్రకారము వేయరావని తర్కం ఉడే గారు బడలిడిరి.

కూడదు, కూడదు అని భయము మిన్నంటుచుండ ల్యాంబర్గిగారు సభలో ప్రసంగించెనని. అంతయు చల్లపడేకరకు మంత్రులవైపుగ న్నకొమ్మబరిగారు చాల నిమిషములవరకు చప్పలులను చచ్చెను.

అప్పుడు ఫర్ హెన్రీ క్రెయిగుగారివైపు బాపులు ఇదిగో అల్లరిపిల్లవా డని తర్కంఉడే గారు రనుటచే సభవారందరను వర్ణసాగిరి.

ఫ్రెంచివారు కాబూలులో తమ రాయబారి నేర్పరుచుట కేర్పరచిరి. ఇదివర కప్పుడే స్వీడనులో ఆఫ్ఫినిస్తాకొత్తపుం రాయబారిగ నుండుటకు తన మామగారికి అమీరుగారు ఉత్తరువు జేసెను.

కనడాలో నిషియను వర్తకసంఘములను అంగీకరించుటకు కనడావారు నిరాకరించిరని కామన్వెల్థవారు తెలియజేసిరి.

డెండీజనపకారే వరుకుపనివారెడు నమ్యోగట్టిరి. వీరు త్వరలో పనిలోకిరకున్న మరల పనిలోనికిరానీ బానునియు యజమానులు తెలియజేసిరి.

జర్మను లీయకలసిన శస్త్రపరిహారములపానే బెల్జియను ప్రాంతు, ఇటలీలకు 4200 టన్నుల నైట్ రేటులను, 21000 టన్నుల సల్ఫ్యూరికను, 21000 టన్నుల ఆమీనియాను భ్యులను ఇవ్వలెనని శస్త్రపరిహారసంఘమువారు తీర్మానించిరి. 1924 సం వత్సరమునకు జర్మనీనుండి 80000 టన్నుల నైట్ రేటులను తెప్పించుటకు కమిషనువారంగీకరించిరి.

సారాను అంగళ్లలో 18 ఏడ్ల ప్రాయమునకు లోపుగ నున్నవారికి సారానుని నిక్షేపణగా దిని కామన్వెల్థలో తీర్మానించిరి తీర్మానము నుపపాడి. దీని ఆర్జునసతిగాయ, బ్రిటి షుపార్లమెంటులో కాసనములో శ్రీలు పాల్గొనట కిదియే మొదటిసర్వాయము

లండనులో హెన్రీవాపును అను వాకడు లోభిక్యముగ బ్రతికి తన సోదరిపేర 40000 పాను. తు మరణకాసు ము వ్రాసి చనిపోయెను. ఇతడు ఇండియను సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగములో నుండి విశ్రాంతిజెందెను.

నల్లబుడతవులో ఓడలో నేదో కేలుటచే ఇద్దరు చనిపోయిరి. 4 గురికి గాయములు తగిలింది. ఈవిషయమై విచారణ జరుగుచున్నది.

టిక్కెట్టు:-మద్రాసు తిరిగి కాలనీధి ను 509 రు. భవనమందు ప్రతిరోజు చొదలను నదురు విలాపమువంటి తెలిగి నున్నది.
విజయవేదికబడును.

గ్రంథాలయసభలు

మహాసభలో ఆంధ్రజాతి గ్రంథాలయ సభ సమావేశమై నవమి తరువాతి సభను గుంటూరు మండలమునకు ఆహ్వానము చేసియుంటిమి. నాటికి నేటికి రెండు సంవత్సరములు గడచినను సభ ఇంతవరకు జరిగి యుండలేదు. ప్రతికూలముగా ఈ విషయమై కొంత చర్చ జరుగుటయేగాక మేము కొంత ఆపవాదమునకు గురైనాము. రెండు సంవత్సరములనుండి దేశమును ముంచివేసిన అసహాయాద్యవమున, సభ సమావేశమునకై కృషిచేయుట గ్రంథాలయ సభలలో పెక్కు మందియందు ముఖ్యముగా మా బంధువులందరి గ్రంథాలయాద్యవమునకు ప్రాతినిధ్యమును బహుశ్రీ కృపా శ్రీరామకృష్ణ గారు-జగన్మోహన్ శ్రీకృష్ణకృష్ణాచార్యుల నిర్బంధములై యుండుటయు. ఈ ఆలస్యమునకు ప్రధాన కారణములని మనవి చేసికొనుచు మా యవర ధమును దున్నింపుదని గ్రంథాలయ సభలను వివక్షాత్ములుగా వేదకొనుచున్నాము.

ఆంధ్రజాతి గ్రంథాలయ సభన; ఇంతకు పూర్వమే జరిగి యుండవలసిన మా మండల గ్రంథాలయ సభను ఏదో మనములో సమావేశమయ్యెను. సంవత్సరము కొంటిమి. సభను జర్నలాలు చేసికొని, ఆర్కైవ్స్ సామగ్రియునున్న కమిటీపాడు గ్రామములోనో, ఇరుపగలము- ఫల స్థలమును స్వయముగా ముగ్గురు కమిటీ ముఖమున తెలుపవలయు. అధ్యక్షుల వాడుకలు కూడా ముందు ప్రకటించును. ఏదో భేదము గ్రంథాలయ సభలు తెలుసు విచ్చేసి ఆంధ్రజాతి నందలి సభ్యులను కన్నటికి పుకార్చియు, చెప్పనగల గ్రంథాలయాద్యవము పునరుద్ధరింపగలగలగా మన ప్రార్థన ప్రదర్శనమును గూడ ఏర్పాటు చేయవలసిని మా సంకల్పము. గ్రంథాలయ సభలను ముగ్గురు ఆయా గ్రంథాలయముల కక్షమునగాని ప్రత్యేకముగా గాని ప్రదర్శన యోగ్యములైన కత్తితలను నేకరించి ముందు ఈ క్రింది చిరువాడుకలను కంటికి దూరము చేయవలయు. సమావేశ సమావేశమునకు తమవంట తెచ్చుకొని జనప్రసాదము. సర్వత్రా ముఖమైన ఆంధ్రజాతిని వికాసోదాదములకు గోడ్డుకు కత్తుల పంచువంతయు ప్రదర్శన యోగ్యమని వేరుగా చెప్పుకొంటే దు. ప్రదర్శన విస్తారము విజయవంతము చేయవలసిన భారము ఆంధ్రసాధకుల సహకారమునై వాధాపడియు దును ఆంధ్రజాతి సభ వాడుకలను మెరుగుచేయుచు ఆంధ్రజాతికి కృషిచేయునలసిన అధికార వాధ్యులు ఆ గ్రంథాలయ సభలై బడినని నిస్సంకోచముగా చెప్పవచ్చును.

వాతన గ్రంథాలయాద్యవములకు మునుగుకా కల్లును తప్పక విచ్చేసి సభలను జయ ప్రముగా జరుపుదుని మా ప్రార్థన. మామండల గ్రంథాలయసభకు బహుశ్రీ కృపా శ్రీరామకృష్ణ గారు మా ప్రార్థనాన సాంఘిక అధ్యక్షులవరకే సమ్యక్తిని సంతోషపూర్వకముగా తెలుపుచున్నాము. ఈసభలను వివిధములై వివిధములై తెలియగలవారు ఈ క్రింది చిరువాడుకలను వ్రాయుకొని.

బెల్లంకి రెండవ రాఘవరావు

కమిటీపాడు- సర్వరావుపేట వాస్తు గుంటూరు జిల్లా

కావలి

(ఒక విలేఖరుని నుండి)

మార్చి 9:- ఈ రోజున కాంగ్రెసు సభలో చతుర్థమునకు ఖద్దరు దిపో యేర్పాటుచేయ ప్రయత్నించుట జరుగుచున్నది. ఖద్దరు రు 2000 లు మూలభవముతో ప్రారంభించబడుచున్నాడు. వారి ప్రయత్నములు క్షణంలో కొనసాగ గలవని తెలుసుచున్నాము.

ధర్మవర్మ గారు కాపురము వాసిపాముల పీఠాచార్యుల వారి సూర్యరాసును గురించి ప్రజలకు ప్రభోధ చేయుటకు గాను యా గ్రామమునకు వచ్చిరి. వారి సూర్య రాసులకు భారము వేయవలయు గాక కండె పట్టుటకు గూడ అనుభవము చేయవలయు. తీసివలన చాలాశ్రమ, కాలయాపనము కల్గులను. తెలుగువరము. రు 1-00 మాత్రమే ఇట్టి సూర్యరాసులు ముఖ్య కనిపెట్టువారికి తగుప్రార్థనము గలముచేయవలయు. పీఠాచార్యులుగాని తెలుగు నుంచి మా గ్రామమువేరి, ఇచ్చటినుండి బంగళాలో పోయిరి.

పద్మశాలి ద్వితీయమహాజనసభ

(23-24 ఫి.బి.వరి) మంగళగిరిలో సమావేశమగుట

23-2-28 వ తేది శుక్రవారమునకు 10 ఘంటలకు శ్రీపద్మశాలి ద్వితీయమహాజనసభ గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరి యందు ఆహ్వానింపబడిన సభ్యుల సంగతులు వారిచే 4 మందిరు ఫ్యాక్టరీయందు నిర్వహించిన సభాభివృద్ధి సమావేశమయ్యెను. ప్రధానమున శ్రీమన్మంగళగిరి లక్ష్మీ నృసింహస్వామిచారిని (ప్రొఫెసర్) శ్రీ పద్మశాలి శ్రీమన్నారాయణగారు (ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు) కృష్ణ తాతూర్ముగా సభ్యుల కాహ్వాన మొసంగిరి.

తర్వాత ఆహ్వానసంఘమువారి యనుమతిని కడపజిల్లా అభ్యుదయరాజుపేటవాసులగు శ్రీ నూకల వెంకటసుబ్బయ్య గారు అధ్యక్షతన ముంపురెండుకు తగువారలని శ్రీ పం శ్రీమన్నారాయణగారు సూచించగా, దానిని శ్రీ ఆహ్వానబల పీఠము గారు ఆ గీకరించిరి. సభవారమున నేకగీతముగా నామోదింది సంతోషపూర్వకముగా కరితాళస్వరము లొనరించుటచే శ్రీవారు అధ్యక్షతనము నలంకరించిరి. సభకు మద్రాసు, కృష్ణ, గోదావరి, చెంగల్పట్టు, బళ్లారి, కడప, మొదలగు మండలముల వారసు, మోలాపురం, అహమ్మద్ నగర్, హైదరాబాద్, మొదలగు ప్రదేశములవారు, నచ్చి యుండిరి. నచ్చియున్న వారిలో చాలమంది సభ్యులు గుంటూరు జిల్లావారి యుండిరి. మొత్తముగా సభకు దాదాపుగా న లక్షమందినిపరుగు నచ్చి యుండిరి.

మొదట కొందఱు హరిరాసులచేతను, ఇతరులచేతను, వైష్ణవార్థవాదద్యములను చదువబడెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు, సభాధ్యక్షులు ఈ సభాసాంకరమున కొందఱు విద్యా, సభాస్థలి, మొదలగు విషయములగుర్చి చక్కగా నుపన్యసించిరి. 24-2-23 తేదిని విషయ నిర్ణయాసంతోషము సభలోపద్మశాలి సంఘమునందు విద్యాప్రచారమును గావించుటకై విద్యానిధిని ప్రోత్సహించు కార్యనిర్వాహకసంఘమును, వారి తరపున ప్రచారముల నియమించు శేర్షాటుల జేయవలయును, కులపురాణమును పరిశోధనగావించి ముద్రించుటయును, కులజేవుని పూజావిధానమును, వివాహము మొదలగు విషయములను తీర్మానించిరి.

సభాకార్యము లన్నియు ముగిసిన పిమ్మట సభ్యులలో విద్యాధిక్షేత్రమున కొందఱు కనబరచిన వారు ధర్మసోదర కొందఱు వాగ్దాములను జేసిరి.

ధర్మ సోదరవారము

Table with 2 columns: Name and Amount. Rows include: అవ్వారు నువ్వారాయుడు గారు, పెదపరిమె గుంటూరు జిల్లా, పడవల భాగ్యుల గారు, పేరాల, తిరుపిళ్ల వెంకటేశ్వరగారు, వీరరాఘవకేట, గట్టు రంగ నాయుడు గారు, చీరాల, గోలి చిన వెంకటకృష్ణగారు, వేటపాలెం, గుడ్లపాటి ఆరుణాచలగారు, పీఠూరిపాలెం, శ్రీ తారాంపేట, అవ్వారు కృష్ణకృష్ణగారు, పీఠూరిపాలెం, పద్మనాభుని పేట, అంది నూర్మగారు, వీరరాఘవకేట. Total: 58 14 8.

వాగ్దాముల చేసినవారు

Table with 2 columns: Name and Amount. Rows include: కాటాబత్తుని నాగలింగరాజు కోమయ్య, సాంబయ్య గారు, అద్దేలై, కాటాబత్తుని రామయ్యగారు, అద్దేలై, పడవల వెంకటేశ్వరగారు, పీఠూరిపాలెం, ఉడితా నువ్వారాయుడు గారు, పేరాల, బట్టు చిన నరయ్యగారు, భూలిపూడి, పలమర్తి, ముద్రా నయ్యగారు, 12 శతయ్య మొదలిపేటి మైలాపూర్ మద్రాస్. 25 0 0, Total: 100 0 0.

ఈసంవత్సరము. పద్మశాలి సభా కార్యనిర్వాహకసంఘమునకు ముఖ్య కార్యదర్శిగా శ్రీ మనగాల గోవిందశెట్టి గారు (ఆరి శం కైయ్యప్ప మొదలి పీఠూరిపాలెం మద్రాస్) ఎన్నుకొనబడి యున్నాడు. కాబట్టి సభ్యుల విద్యానిధికి ధనసహాయము చేయవారు ప్రేములై కైకరించిరి. తమతమకు దోచిన దగ్గమును బలిపెచ్చును.

చెన్న పురి బజారుధరలు

మార్చి 12-వ తేది సోమవారము

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include: దినపత్రికలు, విద్యుత్తులు, మునుజుల సాకరి, పెయిరిని, శీర్షిని, రానులు, నువ్వులు.

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include: కందులు, సెయ్యి, సెయ్యి, సెయ్యి, సెయ్యి, సెయ్యి.

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include: సువర్ణము, సువర్ణము, సువర్ణము, సువర్ణము, సువర్ణము, సువర్ణము.

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include: చిల్లర, చిల్లర, చిల్లర, చిల్లర, చిల్లర, చిల్లర.

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include: ఇసుము, ఇసుము, ఇసుము, ఇసుము, ఇసుము, ఇసుము.

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include: లోహములు, లోహములు, లోహములు, లోహములు, లోహములు, లోహములు.

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include: రంగులు, రంగులు, రంగులు, రంగులు, రంగులు, రంగులు.

ఫాక్ సాహేబ్ బిజరానీగారి కేసు. బాబయి కాసనసభ్యులగు బిజరానీగారి కేసును పురస్కరించికొని అతని సభ్యులు 12 గురు 1872 వ సం. పు సంఘసభాద్వార్యులైనను దానికనుబంధము 1892 వ సం. పు రెని తెగ్యులేవనను తొలగింపవలెనని తీర్మానములపాదింతురె.

సెంటుమార్కు పునరుద్ధరణము. బెంగళూరు మార్చి 9:- సెంటుమార్కు పునరుద్ధరణతీ ఫండునకు ఈ క్రింది విరాళములు వచ్చినవి. ద్రాసు కార్నరు రు 1000-0-0, ప్రేమారు మహారాణి, రు 5000-0-0, ఒకహిందువు, రు 1000-0-0, వార్తదండలు రు 1-00-0-0, ఇచ్చటికి 200-00 ఖర్చయింది. మూలైంది (ఆ.కె)

జనశుభకర్మములుగ నునుపాల మూర్తి మార్గమునుండి చీమువలె ప్రవించుచుండెడి, తెల్ల తెగ, పచ్చ తెగ రక్త తెగ నీరు ముగుట శాశ్వతము మూత్రము బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట పాతికడుపు నడములకొనిగిరియుట మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలగుట యిటువంటి లక్షణముల గల తెగతోగ సామాన్యములగు మొదలంటి, ఏద ర్హితేహుజు, మరియు నాతనముగ సంభవించిన పెగరోగములను 48 గంటలొత్తగ గుణమును బొందించును. మూత్రశాశ్వతము. ఉష్ణితి (అనగా మూత్రపుష్పితి) క్షుద్ధపరచి నడములకు అధిక బలమును కలగ జేయును. క్రయము బుడి 1-కి రూ. 1-12-00 ప్యాంకింకు మిరి. పోస్ట్ షెక్ రాలిం చేయగా నివృత్తలయును. మా మందుల బాపితాను, కోయివారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారపుష్పివీధి, ముదాగు. తంజిల్లి డస్:—పండిట్, మదరాసు.

SECRET

బీజ్ బండ్:— ౧. త్రి విశ్రాంతి పుష్పకౌనిన యొక్క పతాచుడిన పీఠమునను రెండుగంటలలో
అధికమయిన రతి సౌఖ్యమనిచ్చును. కావలసినవృద్ధుల కొంచెం నిద్రాపండురసము త్రావినచేతనే నిద్రాపన
ప్రభుత్వము లేని భోజనం చేయవలెను. బీజ్ బండ్:— మూడురోజులు రాదుపూటలు పాలతో పుచ్చుకొనిన
పూవు నిద్రాపన(కుక్క) నవ్వునయినను తప్పక పట్టుకొని, బీజ్ బండ్:— 15 రోజులు పాలతో తండ్రి పూటలు పుచ్చు
కొని తాత్కాలిక దుర్భాగ్యములకలన కలిగిన: పుష్పకృత్యము పోయి మరల యవ్వనములగుదురు. అనేకులచే కరిడించ
కట్టలు పొందియున్నది మేము విశ్వేంద్రి వ్రాసిన వక్కారలేదు ఒకసారి తెప్పించి వాడినచో మూకే తలి
కత్తరముల రహస్యముగా నుంచబడును 20 మాత్రల బొప్పము సీసా 1-కిర్రు 2—0—0 ని. ప. ఇప్పుడు వే
ఆర్యవైద్యశ్రమం, 38, బైరాగిమఠం వీధి, మద్రాసు.

1 జాతకపుకము, కుండలియొక్క సకలగాని 2 పుట్టిసతేది, జననకాల ఘడియలుగాని, 3 జాతకుని జన్మనామయ పుట్టితరువు వయస్సు, మాత ఉత్తరం వాయు సమయముగాని, కుంభిమేధల వ్యాధికభార ఫలములును, అందరి విశేషములును వి. వి. గా 1-4-0వ పంపబడును. అది నచ్చినమేధల మహాదేశాంతర్యకలలుల పూరాజాతకము రి.రెం.0 వ్రాయబడును. ముఖ్య రూ 2 అవ్యాన్న పంపబడెను. మొత్తంమీద ఒక సంవత్సరంమందు జరిగినవిశేషఫలము నెలవారీగా వ్రాయు ఉత్త 1-4-0 అనును.

రెండవ భాగము

ఇది 800 శేతలుగల ప్రాంతము. దీనియందు లగ్న స్థూపము, గ్రహస్థూపము మొదలగు విశేషాంశములన్నియు వ్రాసిన బడినవి. దీనికల వి. సి. ఖరారు సహా రు 2-4-0. శేట్టూరుకు చెందినది.

ఆంధ్ర వంశశాస్త్రము "దీర్ఘము" గోపాలపురం, కా. కృ. వేదవేదము గోదావరిజిల్లా.

తెరపడుడు!!

మించిపోవును !!

ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ టికెట్లు 550 మాత్ర మేయున్నవి

2750 టీకెట్టు ఖర్చు పడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ

మీ అదృష్టమును } మొత్తము 3300 టోకెన్లు } ఇది యేతిగవ
 వరికించుకొనుటకు } టీ కే- టు రు 5 లు మాత్రమే. } తరుణము

అవ్వలూ, కృష్ణజిల్లా ఏలూరు పెద్దబయలోని నాతాలూరు మ్యూనిసిపల్ నెం 148 రు గల రెండంతస్తులపేడ
ఉద్దాల వీధిపాల ఫిట్టింగు సహా గరబ్బ పెంటువారికి తెలియజేసేమొదలు లాటరీ మాలముగా విక్రయించుచున్నాను.
టిక్కెటు కాటవినవారు తరగదనివో తొరకవు.

2. బిక్కట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపేలేమీయిన్ని ప్రదేశమున్న అంధ్రప్రదేశ్ లోను, కర్ణాటక ప్రదేశ్ లోను, మధ్యరేఖ గొప్పయిందొగ్గములు, పెద్దమనుష్యులయెదుట ఏమియిలానే లాటరీ కట్టబడును.

2. ఈ జీర్ణోత్పత్తి వనశాలయ్యే సామ్యంలో రోజంతట కమిషన్ వగయినా భర్త్యులపాను మిగతాసామ్య లాటరీ వేయకుండు ఏలూరు పెంటర్ కో ఆపరేటివు బ్యాంకిలో నుంచబడును.

4. ఈ సేవను తనవలె వగయారాలతో, తాటితో గణపాంధినకారు వంటి సేవలనుకొనుటకు ప్రయత్నించును. (చాంబయిలోని రిజిమెంట్ చేయింకొక వలెను.

5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమ పేరు, నివాసము స్పష్టముగ వ్రాసి టిక్కెట్టు 1-కి రు.50-00 చొ॥ వా పేర మణియార్చి పోసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్టు తిరుగ పుటలో తప్పదును. 10 టిక్కెట్లు ఒకసారి కొను తాటికి ఒక టిక్కెట్టు కమిషనుగా నివ్వదును.

6. బిళ్ళాటు వి. పి. గా శంకరశర్మ, పోస్టుమెన్టల శంకరశర్మ జలాలు రావలసినదను.
మరలానునందు బిళ్ళాటు ఈ దిగున తెలుపునైన విలాసరాజుగారునువారిపక్షమున దొరుకును

(1) ఎ. శేషశిరాధిపతిగారిగారు, శోనిడిటర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ 7 జిల్లా కలెక్టరీ, మద్రాసు.
(2) పి. వి. నారాయణస్వామిచార్యులు, మాజీటి నుబ్బుయ్యకంపెన్, 97, గడ్డంపేట, మద్రాసు

మనవాసునివాసుల స్వాస్థ్యమై స యోగ్యులు చేయబడినది.
బయటపూరిక : నందువారు దీక్షితులును రిజిస్ట్రు మూలముగా పంపుటకై 0-4-0 లు అంకముగా పంపవలెను.

మాటూరి సర్వేశం, మేడహక్కుదారుడు.

Established by K. Nagaswami Rao, Editor at the Andhra Pradesh Power House

తా. గర్భాదుః పుత్రాదుః

(8) బెనారస్ సిటీనందును దుష్టా మెడికల్ హాస్పిటాల్ ట్రాస్ట్ గురికొనవలసివచ్చుటకులకు రాజకీయోరు, ఆను స్నేహితుడు నపుంసత్వము లేక సుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 సం॥లునుండి రాజ్యపదవులనుండి, ఇప్పుడు అతడు చాలాసుఖముగా నున్నాడని చెప్పుటకు మిక్కిలి సంశయించుగ న్నుడు.

బెనారస్ }
 28-8-19 } బెనారస్

మా యొక్క గాక్విక్ గారి రి శుభములు మనము యొక్క యోగించుటకు, చక్కవ్యాధులు, మేమిచ్చుటకు, ఇంకను అనేక చక్కవ్యాధులు నిర్దియించును. 5 నిమిషములలో గుణము యిచ్చును. ధరలు 1-కి 0-10-0.

గవేరింగూ అను శుకరాచార్యుల వ్యాఖ్య.



కథనము లేదు. దీనిని తోటి భవిష్య
యములు, కలుపు, కచ్చ, అను మాట
వికలులు గా X లో X మాదు లు
శ్రీ-బలరామ మొన్నకు. (శ్రీ) అను
వ్యాఖ్యలకు మాడ ఇది కాదు. (శ్రీ)
(51) దత్త 11 కు 2.

గ. ధర్మ ఫార్మస్, రాయవరం (గోదావరి జిల్లా)

ਪ੍ਰੈਮ ਭੈਮ

అయితే దీనిని క్షయమునకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో చూడవచ్చు.

రాజ్యవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
27, చీవాటూరురోడ్డు, మదరాసు.

మదనకామేశ్వర లేవ్వాడు.

దుర్బలంబాలిటి సంతతి: — మేనామ, నిక్కా క, కుం
నమ్మము, నిస్సేతుక, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని పాలింపి
తుంది బలమును, యక్ష్మసమును, కాంతిని, వీర్యకృద్విని. గతా
పాప్రేని, కలిగించు కరప్రసాదము. 2 దక్షిణ చాటును. 20 కు
దక్షిణ 1-4-0. వి. పి. చార్జి 0-8-0 (8888)

శాశ్వతము లేవనూ:— ఇది మలబద్ధమున శాశ్వతము
కాల విరచనమున చక్కగా కలిగించుటలో అమృతమిహము.
15 ఈ ద్రవ్యము 0.10-0. వ. పి. చూర్తి 0.7-0
పి. కి. పి. అంశుల, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిశేషి, పెరిశేషి.

ఈ ఆశూర్యగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృక్షి
సామ్రాజ్యము, ఇంగ్లీషు ఇండ్రజాలము మంత్రకాస్త్రము,
మాతృవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేజ్ కిమ
లులు విచిత్ర వినివేదవిద్యలు గలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుని
సూయుచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవములో
సమాధిశిక్షగుట, కేరములేని తలకాయంత త మాటలాడించుట
సూచించిన గజముయొక్కైన గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా
లబ్ధుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
ము చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజ్ కేయగలరని గ్యారంటీ
యిచ్చుచున్నాము. దీని కల రూ 4-0-0 లు. (211888-8
ఆర్. జనారసంసారయ్య, పెరింగోలు, గుంటూరు జిల్లా.

క పు థా థ ము లు.

అంధ్రనాథులచే చేయబడినది. ప్రార్థనాంశుడు.
 పెంజే ధరల స్వామిబాగుడు ప్రాయాడు.
 బి. వె కమేశ్వరులు అండ్ కో లిమిటెడ్
 కట్టెడ్యు అండ్ లాజ్ కుకర్నూ (పి.
 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
 కుమిరాసెట్ లా. కె. కుమార్ "పంపకీ" కు సేనాపతి.